

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ГВАРДІЇ УКРАЇНИ**

ОПЕРАТИВНО-ТАКТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**КАФЕДРА
БОЙОВОГО ТА ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

Збірник тез науково-методичного семінару

**Проблеми логістичного забезпечення формувань
Національної гвардії України**

22 січня 2019 року

м. Харків

Проблеми логістичного забезпечення формувань Національної гвардії України: Збірник тез науково-методичного семінару (Україна, м. Харків, 22 січня 2019 року). – Х.: Національної академії Національної гвардії України, 2019. – 60 с.

Оргкомітет науково-практичної конференції:

Голова оргкомітету – Р.О. Кайдалов, начальник кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, доктор технічних наук, доцент, полковник.

Відповідальний секретар оргкомітету – О.В. Минько, старший викладач кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, майор.

У збірнику представлено наукові доповіді та повідомлення, в яких визначено проблеми логістичного забезпечення формувань Національної гвардії України, пріоритети наукової проблематики у галузі логістичного забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України, напрями удосконалення нормативного та методичного забезпечення у галузі логістичного забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України.

Публікується за матеріалами науково-методичного семінару “Проблеми логістичного забезпечення формувань Національної гвардії України”, проведений в Національній академії Національної гвардії України 22 січня 2019 року у м. Харкові.

Матеріали проведення науково-методичного семінару будуть корисними науковцям, викладачам вищих навчальних закладів, керівникам і працівникам силових структур.

Доповіді відтворені безпосередньо з авторських оригіналів. За достовірність представлених результатів відповідальність несуть автори.

© НАНГ України

УДК 623.437.4

Подригало М.А., доктор технічних наук, професор, головний науковий співробітник науково-дослідного центру Національної гвардії України; **Кайдалов Р.О.**, доктор технічних наук, доцент, начальник кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, полковник; **Кудімов С.А.**, ад'юнкт ад'юнктури та докторантури Національної академії Національної гвардії України, підполковник.

ПІДВИЩЕННЯ ЕКСПЛУАТАЦІЙНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ БРОНЬОВАНИХ АВТОМОБІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Експлуатаційні властивості військової броньованої автомобільної техніки у сукупності характеризують технічний рівень конструкції машини. До основних експлуатаційно-технічних властивостей військової техніки відносяться:

- масові та геометричні характеристики;
- тягово-швидкісні властивості;
- паливна економічність;
- прохідність;
- стійкість;
- плавність ходу;
- гальмівні властивості;
- водохідність.

Так курсова стійкість броньованих автомобілів являється важливою складовою експлуатаційних властивостей, що впливає не лише на безпеку руху, а й забезпечує високу оперативно-тактичну рухомість підрозділів НГУ під час виконання службово-бойових завдань. На показники курсової стійкості здійснюють вплив, як умови руху, так й конструктивні параметри броньованих автомобілів. Найбільш важливими факторами, що визначають стійкість броньованих автомобілів є: коефіцієнт зчеплення коліс з дорогою, положення центру мас та розподіл крутних моментів між осями автомобіля.

В ході проведених досліджень визначено що для броньованих автомобілів КрАЗ «Спартан», КрАЗ «Кугуар», «Варта» при їх використанні в дорожніх умовах, що характеризуються високим коефіцієнтом зчеплення коліс з дорогою, що відповідає дорозі з удосконаленим покриттям (суха асфальтована чи суха асфальтобетонна дорога), небезпеки виникнення втрати стійкості руху не виникає навіть при русі з максимальними прискореннями. Але треба зазначити, що виконання підрозділами НГУ завдань за призначенням здійснюється за любых умов обстановки. Стосовно експлуатації техніки особливого значення набувають погодні та дорожні умови, при яких коефіцієнт зчеплення коліс з дорогою зменшується. Так, відповідно до отриманих результатів, небезпека втрати стійкості руху на розглянутих автомобілях може виникати при русі на максимальних прискореннях в тяговому режимі при зменшенні коефіцієнту зчеплення коліс з дорогою починаючи з 0,4 (дорога з щебеневим покриттям, ґрунтова дорога). Так виникає необхідність у підвищенні стійкості руху бронеавтомобілів в дорожніх умовах, що характеризуються низькими коефіцієнтами зчеплення коліс з дорогою.

Одним з напрямком забезпечення стійкості руху є обладнання броньованих автомобілів комбінованими енергетичними установками з електроприводом ведучих коліс, які на ряду з покращенням паливної економічності та динамічності, забезпечать стійкість руху в складних дорожніх умовах за рахунок перерозподілу крутних моментів між осями автомобіля в тяговому режимі.

УДК 629.076:623.426

Кайдалов Р.О., начальник кафедри бойового та логістичного забезпечення Національної академії Національної гвардії України, д.т.н., доцент, полковник; **Карпачов О.О.**, слухач 376 навчальної групи оперативного-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник.

РОЗРОБЛЕННЯ МЕТОДИКИ ПРОГНОЗУВАННЯ ПОКАЗНИКА ЕФЕКТИВНОСТІ АВТОТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАРШУ

Пересування військ своїм ходом - маршем, забезпечує постійну організаційну цілісність і бойову готовність військових частин, швидке їх розгортання і вступ в бій, а також кращі можливості для здійснення маневру. Марш поза загрозою зіткнення з противником здійснюється, як правило, в тилу своїх військ, при висуванні військової частини із глибини країни в район бойових дій та при проведенні перегрупувань між оперативними командуваннями.

Незалежно від способу і умов пересування військова частина повинна прибути у призначений район або на вказаний рубіж своєчасно, у повній готовності до виконання бойового завдання. Ця мета може бути досягнута тільки тоді, коли війська після пересування будуть всебічно забезпечені.

Підготовка до виконання завдань в ході маршу проводиться, як правило, в районі зосередження. При підготовці до маршу особлива увага приділяється підвищенню запасу ходу автомобілів, укладанню і кріпленню вантажів на транспортних засобах з урахуванням максимального використання їх вантажності, укомплектуванню машин шанцевим інструментом, інструментом водія, додатковою тарою під пальне, брезентами, засобами підвищення прохідності, світломаскувальними пристроями та буксирним приладдям.

З метою підвищення маршової підготовки водіїв з ними проводяться заняття та інструктаж про особливості наступного маршу і маршрутів руху, світлове маскування, режим руху, заходи безпеки, технічне обслуговування, ремонт і евакуацію техніки в ході маршу.

До початку маршу несправна техніка передається, відповідно до вказівок начальників служб вищого управління органу управління, у найближчі ремонтні органи. Проводяться заходи щодо підготовки техніки до маршу з урахуванням конкретних умов її експлуатації.

Завдання по технічному забезпеченню в колони під час руху виконуються її замиканням. Технічне замикання повинне забезпечити:

- визначення причин зупинки техніки на маршруті і буксирування несправних автомобілів на обочину; надання допомоги водіям (розрахункам) в ремонті техніки, яка вийшла з ладу або видачу їм необхідних запасних частин;

- дозаправлення машин паливом.

В якості показників ефективності використання автомобілів прийняті: коефіцієнти використання автопарку, робочого часу, пробігу, вантажопідйомності, а також швидкості руху, середньодобовий пробіг і продуктивність роботи автомобілів.

Основними напрямками підвищення ефективності використання машин є:

- концентрація вантажного автомобільного парку;
- спеціалізація рухомого складу;
- підвищення швидкості перевезень;
- розвиток централізованих перевезень;
- зростання використання автопричепів;
- механізація навантажувально-розвантажувальних робіт;
- використання контейнерних і пакетних перевезень;
- зростання виробничо-технічної бази;
- покращення планування перевезень.

УДК 621.43.068.7:621.357.7

Кайдалов Р.О., доктор технічних наук, доцент, начальник кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативного-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, полковник; **Каракуркчі Г.В.**, кандидат технічних наук, слухач 376 навчальної групи оперативного-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник.

СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ ПАЛИВНОЇ ЕКОНОМІЧНОСТІ ТА ЕКОЛОГІЧНОСТІ ДИЗЕЛЬНИХ ДВИГУНІВ ВНУТРІШНЬОГО ЗГОРЯННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ПОКРИВІВ ОКСИДАМИ МАНГАНУ ТА КОБАЛЬТУ

Основні світові тенденції розвитку автомобіле- та двигунобудування на пов'язані з екологізацією машин при збереженні високої рухливості, маневреності, захищеності, ресурсної міцності та паливної економічності.

Досвід застосування військових формувань, правоохоронних та спеціальних органів сил безпеки та оборони в Антитерористичній операції та Операції об'єднаних сил свідчить про безумовну важливість забезпечення справними зразками автомобільної та бронетанкової техніки (АТ та БТ) для ефективного виконання завдань за призначенням.

Силовим агрегатом більшості зразків АТ та БТ є поршневий двигун внутрішнього згоряння (ДВЗ). Перетворення теплової енергії палива у камері згоряння (КЗ) ДВЗ не тільки забезпечує функціонування техніки,

а є безпосередньою причиною забруднення навколишнього середовища внаслідок утворення токсичних компонентів, зокрема СО та NOx. Інтенсифікація процесів горіння палива у КЗ ДВЗ дозволить знизити кількість шкідливих газових викидів та підвищити паливну економічність двигуна.

Більшість підходів щодо вирішення окресленої проблеми передбачають внесення змін у конструкцію ДВЗ та складні процеси налаштування його робочих параметрів. Втім більш раціональним підходом є використання каталізаторів у КЗ ДВЗ, що прогнозовано дозволить знизити енергію активації реакцій окиснення та температуру запалення паливної суміші. Це у підсумку забезпечить більш повне перетворення палива та меншу кількість токсичних викидів. Перспективним класом сполук, здатних ефективно є оксидні системи на основі перехідних металів, які можливо наносити безпосередньо на деталі поршневої групи ДВЗ, зокрема кришку поршня, методом плазмово-електролітичного оксидування (ПЕО). Перевагами запропонованого підходу є можливість обробки складнопрофільованих великогабаритних деталей із формуванням керамікоподібних покриттів, що володіють високими теплозахисними властивостями показниками зносу- та корозійної стійкості. Склад одержаних каталітичних систем залежатиме від електроліту та режиму обробки, а також конструкційного матеріалу деталі.

В указаний спосіб на серійних поршнях КамАЗ-740 ПЕО-обробкою в лужних електролітах із додаванням сполук мангану та/або кобальту сформовані керамікоподібні покриття, доповані перехідними металами. Під час тестування каталітичної активності одержаних оксидних систем встановлено зниження годинної витрати палива в межах 1-4%. Найвищі показники паливної економічності демонструє поршень із шаром оксидів мангану. В той же час емісія токсичних газових викидів зменшується під час використання поршня із покритвом оксидами кобальту. Запропоновані системи можуть знайти застосування в технологіях внутрішньоциліндрового каталізу з метою підвищення паливної економічності двигунів та зниження токсичності їх газових викидів.

УДК 358.3:623.437

Кайдалов Р.О., доктор технічних наук, доцент, начальник кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, полковник; **Паргалаєв А.С.**, слухач 376 навчальної групи оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, полковник.

УДОСКОНАЛЕННЯ РУХОМИХ ЗАСОБІВ ТЕХНІЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА РЕМОНТУ ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Сухопутні війська Збройних Сил (ЗС) України оснащені різноманітним озброєнням та військовою технікою (ОВТ), що мають високу бойову якість та надійність. Однак, незважаючи на це, в сучасній війні очікуються значні втрати, які підлягають поповненню за рахунок поставки у війська нового та відновленого ОВТ. Інтенсивний розвиток засобів і способів ведення бойових дій висуває підвищені вимоги до системи технічного забезпечення військ, у тому числі до комплексу рухомих засобів технічного обслуговування та ремонту (РЗТОР) ОВТ.

Проведений аналіз показав, що розробка новітніх перспективних РЗТОР ОВТ має базуватися на основі пріоритетних науково-методичних досліджень та з урахуванням досягнень цієї галузі, на рівні показників кращих зразків РЗТОР ОВТ як вітчизняного, так й іноземного виробництва.

Запропоновано для обґрунтування перспектив розвитку РЗТОР ОВТ використовувати науково-методичний апарат, що включає комплекс окремих математичних моделей обґрунтування вимог до РЗТОР ОВТ і розрахунку за їх використанням оптимальних варіантів перспективних РЗТОР в умовах ведення сучасних бойових дій.

Основу розробленого науково-методичного апарату складають одинадцять методик формування показників технічних вимог до РЗТОР, а саме показників: тактичних вимог, вимог до надійності (безвідмовності, ремонтпридатності, довговічності, збережуваності), технологічної оснащеності, захищеності, прохідності, ергономічності і ергатичності та економічності.

Ці показники являють собою поле можливих їх значень та сполучень при проектуванні рухомих засобів технічного забезпечення військ. Сучасний стан РЗТОР вимагає вжиття негайних заходів щодо удосконалення процесів створення, модернізації і експлуатації засобів, а також розробки нових перспективних засобів технічного забезпечення ОВТ.

Запропонований науково-методичний апарат може бути використаний під час проектування перспективних РЗТОР системи технічного обслуговування і ремонту, а також в ході модернізації існуючих зразків.

УДК 64.069.5

Морозов О.О., доктор технічних наук, професор, перший заступник начальника Національної академії Національної гвардії України з навчально-методичної та наукової роботи, полковник; **Луговський І.С.**, кандидат військових наук, доцент кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, полковник.

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВІДНОВЛЕННЯ ОЗБРОЄННЯ І ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ У ХОДІ ПРОВЕДЕННЯ ООС (АТО)

В умовах ООС (АТО) виконання завдань за призначенням підрозділами Національної гвардії України (НГУ) характеризуються підвищеною динамікою, перевищенням розходом моторесурсу, на відміну від класичних завдань мирного часу, відсутністю чіткої лінії фронту та тилу. Це в свою чергу дуже ускладнює планування технічного забезпечення, яке в класичному

Науково-методичний семінар кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативно-тактичного факультету Національної академії НГУ

22 січня 2019 року м. Харків

вигляді, зокрема – відновлення озброєння і військової техніки, базується саме на просторових показниках: відстань від лінії фронту (переднього краю підрозділів) до тилової смуги, чіткими часовими показниками виконання найближчого завдання і т.д.

Як показав бойовий досвід в зоні проведення ООС (АТО), бойовий потенціал підрозділів НГУ реалізувати не вдається, лівова частка його витрачається не скільки на ураження незаконних збройних формувань (НЗФ), а скільки на його пошук та очікування, а самі підрозділи розпилені на великому фронті (служба на блокпостах та опорних пунктах).

Пасивне знаходження підрозділів в базових таборах найчастіше виявляється невиправданим, робить їх вразливими від НЗФ, що діє в рейдах поміж осередками опору і веде до розпилу власних сил і засобів. Досвід виконання завдань підрозділами НГУ в ООС (АТО) показав, що найбільш характерними місцями виходу з ладу озброєння і військової техніки (як з технічних причин, так і за бойовими пошкодженнями) є маршрути висування військ в райони призначення та шляхи підвозу матеріально-технічних засобів, що в свою чергу викриває проблему: захищеність (броньований захист) засобів технічного забезпечення набагато нижча, ніж захищеність підрозділів, які вони забезпечують.

Це в першу чергу стосується сил і засобів технічного забезпечення частин оперативного призначення, які приймають участь у виконанні завдань безпосередньо з бойовими підрозділами. Безпосередньо, в ході виконання завдань великі втрати можуть бути під час пошуку НЗФ в населених пунктах, в лісових масивах з пануючими висотами, а також в районах блокування підрозділів НГУ та їх спробах вийти із заблокованих районів.

Зміна просторово-часових показників виходу з ладу озброєння і військової техніки призвела до ускладнення виконання заходів технічного забезпечення, зокрема, що стосується відновлення, а саме: збільшення плеча евакуації: за досвідом ООС (АТО) – штатними евакозасобами до ЗППМ евакуйовано лише 10-20% озброєння і військової техніки, які вийшли з ладу; відсутність чітко виражених районів масового виходу з ладу озброєння і військової техніки: зросла смуга для дій органів технічної розвідки та кількісний склад озброєння і військової техніки, які вийшли з ладу, що призвело до неохоплення технічною розвідкою пошкоджених машин, внаслідок чого ТПУ частин не володіли повною інформацією щодо характеру несправностей пошкоджених ОБТ, а з недостатньою кількістю евакозасобів, розгорнуті ремонтні органи були завантажені лише на 30-65%.

Одже, характер службово-бойових дій підрозділів НГУ, за досвідом ООС (АТО), на відміну від класичних, характеризується: підвищеною динамікою; перевищеним розходом моторесурсу озброєння та військової техніки; відсутністю лінії фронту та тилу; зміною просторово-часових і якісних показників виходу з ладу озброєння і військової техніки; зміною розподілу виходу з ладу озброєння і військової техніки.

УДК 621.43.068.7

Бухун А.Г., кандидат педагогічних наук, заступник начальника оперативного-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України з навчальної роботи – начальник навчальної частини, полковник; **Суслов Є.В.**, слухач 376 навчальної групи оперативного-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник.

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО СКЛАДУ ЧАСТИН ТА ПІДРОЗДІЛІВ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПЕРАТИВНО-ТАКТИЧНОГО УГРУПОВАННЯ ОПЕРАТИВНОГО КОМАНДУВАННЯ В ОБОРОННІЙ ОПЕРАЦІЇ

Матеріально-технічне забезпечення (МТЗ) військ (сил) в операціях має за мету виконання завдань щодо їх забезпечення всіма видами матеріальних засобів (МЗ) для успішного виконання ними бойових завдань (зрив або відбиття наступу (удару) противника,

нанесення йому поразки, утримання смуги оборони і подальший перехід до рішучого наступу та т. ін.).

Ці питання набули найбільшої актуальності саме зараз під час проведення антитерористичної операції та операції об'єднаних сил по відбитті неприхованої збройної агресії з боку іншої країни в східних областях України. Саме питання логістичного забезпечення, що пов'язані з своєчасним постачанням боєприпасів, пально-мастильних матеріалів, речового майна, продовольства та МЗ мають вирішальне значення, а збої в організації цього процесу не тільки негативно впливають на рівень боєздатності військ, але і мають великий резонанс у засобах масової інформації.

Таким чином актуальність роботи обумовлена: неузгодженістю між потребами у МЗ частин ОК та можливостями існуючих автотранспортних засобів щодо їх транспортування та своєчасного підвезення у ході операції (бойових дій); необхідністю врахування динаміки зміни стану системи підвезення МЗ в умовах впливу противника; недосконалістю існуючих методик щодо обґрунтування раціонального складу частин та підрозділів МЗ; необхідністю розроблення практичних рекомендацій щодо підвищення можливостей з підвезення МЗ частинами та підрозділами матеріального забезпечення.

Мета і завдання магістерської роботи. Метою магістерської роботи є розроблення рекомендацій щодо складу частин та підрозділів матеріального забезпечення для здійснення своєчасного підвезення матеріальних засобів частинам та підрозділам оперативно-тактичного угруповання оперативного командування в оборонній операції.

Для досягнення мети дослідження необхідно вирішити наступну сукупність часткових взаємопов'язаних завдань:

1. Проведення аналізу функціонування системи підвезення матеріальних засобів військовим частинам оперативно-тактичного угруповання в оборонній операції та визначення шляхів підвищення її ефективності.

2. Удосконалення методики обґрунтування складу частин та підрозділів матеріального забезпечення.

3. Проведення оцінки ефективності функціонування існуючої системи підвезення матеріальних засобів.

4. Розробка рекомендацій щодо обґрунтування складу частин та підрозділів МЗ для здійснення своєчасного підвезення матеріальних засобів військовим частинам (підрозділам) оперативно-тактичного угруповання оперативного командування в оборонній операції.

УДК 355.513

Шаповал О.М., старший викладач кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОБІЛІЗАЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ У ВІЙСЬКОВІЙ ЧАСТИНІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

В організаційно-методичних вказівках з бойової та спеціальної підготовки НГУ на 2019 рік командувач НГУ вимагає з метою вдосконалення навченості особового складу під час приведення в бойову готовність підпорядкованих органів військового управління, з'єднань та військових частин один тиждень місяця присвячувати мобілізаційній роботі.

Основні зусилля мобілізаційної підготовки зосередити на: навчанні офіцерського складу всіх рівнів з виконання функціональних обов'язків на посадах за штатами воєнного часу; удосконаленні практичних навичок посадових осіб щодо виконання функціональних обов'язків у період проведення заходів відмобілізування та приведення військових частин у

повну бойову готовність; підготовці адміністрацій пунктів прийому мобілізаційних ресурсів; проведенні приписки та вивченні мобілізаційних ресурсів.

Метою підготовки органів військового управління та підрозділів у 2019 році визначено нарощування їх бойових спроможностей щодо виконання визначених завдань з урахуванням бойового досвіду, набутого під час проведення операції об'єднаних сил, підтримання набутого рівня мобілізаційної готовності військової частини у стані, що забезпечує її приведення у готовність до виконання завдань за призначенням.

Основними пріоритетами підготовки органів військового управління та військових частин НГУ є:

планування та проведення заходів мобілізації, управління комплектуванням військових частин людськими ресурсами та технікою національної економіки України;

організація і контроль за формуванням, підготовкою та відновленням боєздатності військових частин (підрозділів), забезпечення підготовки, накопичення військовонавчених ресурсів (резервів) для поповнення втрат і формування військових частин (підрозділів).

Виходячи із вищезазначених завдань та пріоритетів підготовки військових частин НГУ можна виділити проблемні питання підготовки і накопичення військовонавчених ресурсів, комплектування військових частин військовозобов'язаними та технікою національної економіки України, ротації особового складу та підрозділів, відновлення боєздатності підрозділів, а також – шляхи (напрями) їх вирішення, з урахуванням набутого досвіду проведення часткової мобілізації, навчальних зборів резервістів та організації виконання бойових завдань в ході операції об'єднаних сил.

Викликають сумніви щодо тривалості навчання резервістів.

Статистичні дані свідчать про недостатню тривалість підготовки резервістів, а це визначає недостатню професіоналізацію резервістів та за таких умов майже не здійснюється накопичення військовонавчених ресурсів, що впливає на боєздатність Національної гвардії України.

Все більш актуально постає потреба в додатковій мобілізації і навчанні військового резерву людських ресурсів.

З початком проведення часткової мобілізації виникали проблемні питання правового, соціального, фінансового характеру щодо організації та проведення призову військовозобов'язаних на службу до НГУ.

Відмічається низька якість людських мобілізаційних ресурсів, що надходять з військових комісаріатів на доукомплектування військових частин, та їх ухилення від виконання свого конституційного обов'язку.

Пропонується з метою покращення якості людських мобілізаційних ресурсів відновити проведення навчальних (перевірочних) та спеціальних зборів військовозобов'язаних відповідно до чинного законодавства з детальним розробленням механізму відшкодування фінансових та матеріальних втрат. Відновити вивчення військовозобов'язаних посадовими особами від командира роти і вище та наявність приписних карток на кожного приписаного до військової частини військовозобов'язаного. Забезпечити належне фінансування підготовки резервістів та військовозобов'язаних. Один раз на три роки планувати і проводити навчальні збори приписного складу на військових посадах воєнного часу у складі штатних підрозділів військових частин НГ тривалістю до 30-45 діб.

Збільшити загальну тривалість навчання резервістів до двох місяців щорічно.

Для якісного виконання військового обов'язку в період проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, при комплектуванні військових частин НГУ військовозобов'язаними приймати до уваги їх попередній досвід проходження військової служби. Визначити для НАНГУ за якими ВОС потрібно готувати офіцерів запасу та необхідну їх кількість.

УДК 64.069.5

Адамчук М.М., кандидат військових наук, доцент кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник; **Яцина А.М.**, слухач 376 навчальної групи оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник.

ПІДХІД ДО РОЗРАХУНКУ ВОГНЕВИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ АРТИЛЕРІЙСЬКОГО ОЗБРОЄННЯ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

На етапі оцінювання обстановки, при плануванні вогневого ураження противника, виникає необхідність у розрахунку вогневих властивостей артилерійського озброєння. Отримана інформація є основою для подальшого визначення вогневих можливостей артилерійського підрозділу та формування замислу особи, що приймає рішення (ОПР). Сьогодні, для полегшення процесу визначення вогневих можливостей артилерійських підрозділів існують завчасно розроблені табличні. Але, ці норми наведені для штатних підрозділів. Втім, самої методики розрахунку вогневих властивостей артилерійського озброєння, за умов коли кількість озброєння буде мати відмінність від тієї, що завчасно розроблена не наведено.

В доповіді представлений підхід до розрахунку вогневих властивостей артилерійського озброєння. Базовими параметрами, від яких залежить результат оцінювання вогневих властивостей артилерійського озброєння є: кількість вогневих засобів підрозділу; боєкомплект на одну гармату; відпущена частка норми боєкомплекту на гармату. Для розрахунку користуються нормами потреби в гарматах і боєприпасах для ураження різноманітних цілей, представлених Правилами стрільби і управління вогнем артилерійських підрозділів.

Етапами розрахунку вогневих властивостей артилерійського озброєння є: визначення відпущеної частки норми боєкомплекту на гармату; розрахунок загальної витрати снарядів, запланованих на період вогневого ураження на одну гармату; розрахунок вогневих властивостей всього артилерійського озброєння, що планується застосувати.

Отримані результати є основою для визначення вогневих можливостей артилерійського підрозділу виконати вогневе завдання та подальшого формулювання замислу ОПР. Використання даної методики дозволяє значно скоротити час при плануванні вогневого ураження противника.

Напрямок подальшого дослідження є розроблення методики обґрунтування необхідного складу сил і засобів артилерійського підрозділу з урахуванням нетрадиційних способів застосування артилерії.

УДК 355.351

Адамчук М.М., кандидат військових наук, доцент кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник; **Яцентій О.А.**, слухач 376 навчальної групи оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, майор.

ЕКСПЛУАТАЦІЯ ТА РЕМОНТ ОЗБРОЄННЯ ПІДРОЗДІЛІВ ПРОТИПОВІТРЯНОЇ ОБОРОНИ БРИГАДИ ОПЕРАТИВНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ НГ УКРАЇНИ В ХОДІ ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ СИЛ НА СХОДІ УКРАЇНИ

Одним з важливих заходів збереження військ в бою від засобів повітряного нападу противника, в тому числі і безпілотних летальних апаратів є якісна організація протиповітряної оборони (ППО). Сьогодні в бригаді оперативного призначення відповідне завдання покладене на зенітний ракетно-артилерійський дивізіон, що має на озброєнні

Науково-методичний семінар кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативно-тактичного факультету Національної академії НГУ

22 січня 2019 року м. Харків

переносні зенітно-ракетні комплекси "Ігла" ("Ігла-1") та 23-мм зенітні установки ЗУ-23-2. Основні зусилля підрозділів ППО зосереджуються на прикритті: загальновійськових підрозділів першого ешелону, які обороняються на напрямку головного удару противника; загальновійськових підрозділів, які наносять контрудар; основних і тиловий (запасних) командних пунктів; підрозділів ракетних військ та артилерії; резервів і основних об'єктів тилу.

Особливістю застосування дивізіону є те, що кожний тип підрозділу ППО має своє особливе призначення, а саме: зенітний ракетний підрозділ, який озброєний ПЗРК, як правило, здійснює прикриття бригадної артилерійської групи, підсилює прикриття командних пунктів бригади та резервів. Зенітні підрозділи, як правило, призначаються для прикриття механізованих підрозділів, що виконують завдання у першому ешелоні. Фактично, весь підрозділ ППО розосереджений по всій смузі оборони бригади, що значно ускладнює організацію технічного забезпечення дій, особливо за умов необхідності негайного проведення технічного обслуговування, або забезпечення боєприпасами тощо.

Керівними документами визначено, що для організації технічного забезпечення в районі розміщення тилового пункту управління розгортається збірний пункт пошкоджених машин, створюються евакуаційні групи, тримаються в готовності техніка, що висувається для проведення технічного обслуговування. Також, в районі ведення бойових дій постійно виконує завдання група технічної розвідки та розгортаються пункти технічного спостереження, через які і отримує командир інформацію про наявність пошкодженого озброєння та військової техніки (ОВТ). Саме, передбачення наявності таких груп ефективно впливає на технічного забезпечення дій бригади.

Тому, з метою організації технічного забезпечення дій підрозділів ППО пропонується розгортання пунктів технічного обслуговування в районі розміщення командного пункту бригади, що значно зменшить час на реагування та проведення необхідних заходів з обслуговування і ремонту ОВТ протитанкових підрозділів.

УДК 355.351

Адамчук М.М., кандидат військових наук, доцент кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник; **Єрескова В.В.**, слухач 376 навчальної групи оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник.

ПІДГОТОВКА ПІДРОЗДІЛІВ ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НГ УКРАЇНИ ДО ДІЙ В РІЗНИХ УМОВАХ ОБСТАНОВКИ ЗА ДОПОМОГОЮ СЦЕНАРНО-СИТУАЦІЙНОГО МЕТОДУ

Організаційно-методичними вказівками командувача Національної гвардії України на рік визначено підготовку підрозділів технічного забезпечення здійснювати за рахунок проведення практичних занять у ході польових виходів та навчальних зборів з метою вдосконалення практичних навичок у діях вирішенні різних ввідних. Основою для визначення переліку таких ввідних є Програма бойової та спеціальної підготовки (БіСП) військовослужбовців Національної гвардії України. Також, керівними документами визначено, що для планування БіСП необхідно розробляти такі документи, як розклад занять, план-конспект проведення заняття тощо. По закінченню року навчання відповідні документи здаються в штаб і більше з ними ніхто не працює. Відповідний аналіз дій проводиться формально, виявлені проблемні недоліки, позитивні приклади не формуються. Хочу, в ході проведення таких заходів, особливо для підрозділів технічного забезпечення є достатній обсяг інформації, який може бути корисним при появі аналогічних ситуацій.

Науково-методичний семінар кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативно-тактичного факультету Національної академії НГУ
22 січня 2019 року м. Харків

Одним з підходів вирішення такої проблеми є застосування сценарно-ситуаційного методу в процесі підготовки підрозділів технічного забезпечення. Сутність даного методу полягає в розробці і оцінці декількох сценаріїв розвитку ситуації в майбутньому з метою вибору найкращого варіанту дій.

Кожний сценарій містить:

можливі причини (умови) виникнення ситуації;

імовірний розвиток ситуації, імовірні масштаби та наслідки;

цілі підрозділу технічного забезпечення, що повинні бути досягнуті;

загальне завдання, що поставлене перед підрозділом технічного забезпечення;

загальний порядок застосування підрозділу технічного забезпечення;

розрахунки потреб у силах і засобах для вирішення завдання (проблемної ситуації).

Основою для реалізації сценарно-ситуаційного підходу є створення бази даних сценаріїв та ситуацій, які каталогізовані відповідним чином і ідентифікуються за певними ознаками.

Таким чином, розроблення бази даних надає можливість командирам підрозділів технічного забезпечення більш швидко та ефективно приймати рішення на проведення певних заходів. Наповнення таких баз даних сценаріїв дій підрозділів необхідною інформацією пропонується не тільки за рахунок ситуацій, що сталися в повсякденній діяльності, але й змодельованих ситуацій, тобто проведених польових виходів, тактико-спеціальних (тактичних) навчань у військах.

УДК 355.65

Павленко С.О., доцент кафедри технічного та тилового забезпечення, Національна академія Національної гвардії України, кандидат військових наук, підполковник; **Маслій О.А.** курсант 513 навчальної групи курсу №3 факультету логістики, Національна академія Національної гвардії України, старший солдат.

ПІДХОДИ ДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОРЯДКУ РОБОТИ НАЧАЛЬНИКА РЕЧОВОЇ СЛУЖБИ БРИГАДИ ОПЕРАТИВНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ З ОРГАНІЗАЦІЇ РЕЧОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЙ ПО НЕДОПУЩЕННЮ ПЕРЕХОДУ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ З ТЕРИТОРІЇ СУМІЖНИХ ДЕРЖАВ

У відповідності до Закону України Про Національну гвардію України, службово-бойова діяльність гвардії полягає у здійсненні захисту та охорони життя, прав, свобод і законних інтересів громадян, суспільства і держави від злочинних та інших протиправних посягань, охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки, із забезпечення державної безпеки і захисту державного кордону, припинення терористичної діяльності, діяльності незаконних воєнізованих або збройних формувань (груп), терористичних організацій, організованих груп та злочинних організацій. Виконання службово-бойових завдань повинно бути всебічно забезпечено в тому числі у тиловому відношенні.

Організація тилового забезпечення, поблизу пунктів постійної дислокації (ППД), принципівих труднощів не викликає: система постачання, як правило, не набуває значних відмінностей від існуючої у повсякденній діяльності. Умови забезпечення військ значно ускладнюються у разі їх дій у відриві від ППД, наприклад, під час участі у спецоперації у складі військового оперативного резерву, або при забезпеченні будь-яких інших форм застосування підрозділів Національної гвардії України.

Досвід проведення спеціальних операцій та участі підрозділів НГУ в операції об'єднаних сил (ООС) свідчить, що ефективно тилове забезпечення підрозділів Національної гвардії України є однією з умов успішного виконання службово-бойових завдань (СБЗ).

Однією з актуальних задач логістичного забезпечення угруповання НГУ при виконання службово-бойових завдань у відриві від пунктів постійної дислокації є речове забезпечення дій по недопущенню масового переходу державного кордону з території суміжних держав.

Планування, організація та ефективне управління складовими системи речового забезпечення в сучасних умовах, підвищує рівень бойової готовності підрозділів, забезпечує необхідну тривалість виконання СБЗ.

Аналіз літератури засвідчує, що, з одного боку, проблеми інноваційної підтримки процесів організації речового забезпечення підрозділів НГУ є визначеними у відповідності до керівних документів, з іншого – система речового забезпечення потребує логістичного вдосконалення при виконанні спеціальних операцій підрозділами НГ України.

УДК 355.351

Адамчук М.М., кандидат військових наук, доцент кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативного-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник; **Антонюк В.М.**, слухач 376 навчальної групи оперативного-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, майор.

ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЙ ПРОТИТАНКОВОЇ БАТАРЕЇ БРИГАДИ ОПЕРАТИВНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ НГ УКРАЇНИ В БОЮ

Одним з важливіших резервів загальновійськового командира є протитанковий резерв, який використовується зазвичай в повному складі на танконебезпечному напрямі. Сьогодні відповідне завдання у бригаді оперативного призначення Національної гвардії України (НГ України) буде виконувати протитанкова батарея, на озброєнні якої є або 100-мм протитанкова гармата МТ-12 "Рапіра", або протитанкові ракетні комплекси. Саме, протитанкові підрозділи знаходяться в постійній готовності до висування, тобто зміни своєї позиції з метою знищення танків, броньованих машин та інших вогневих засобів противника. Може також застосовуватися для знищення вогневих засобів противника, у першу чергу протитанкових, у тому числі у фортифікаційних спорудах, для руйнування бронекорпусів і стрільби по амбразурах оборонних споруд.

В середньому, віддаленість танконебезпечного напрямку від району розташування пункту управління бригади може досягати до 10 км. Такий чинник ускладнює організацію технічного забезпечення дій, особливо за умов необхідності негайного проведення технічного обслуговування, або забезпечення боєприпасами тощо.

Керівними документами визначено, що для організації технічного забезпечення в районі розміщення тилового пункту управління розгортається збірний пункт пошкоджених машин, створюються евакуаційні групи, тримаються в готовності техніка, що висувається для проведення технічного обслуговування.

Також, в районі ведення бойових дій постійно виконує завдання група технічної розвідки та розгортаються пункти технічного спостереження, через які і отримує командир інформацію про наявність пошкодженого озброєння та військової техніки (ОВТ). Саме, передбачення наявності таких груп ефективно впливає на технічного забезпечення дій бригади.

Але, передбачити замисел дій противника, завчасно визначити танконебезпечні напрямки та визначити маршрути розгортання протитанкових резервів практично не можливо, що ускладнює організацію обслуговування ОВТ протитанкових підрозділів бригади оперативного призначення НГ України та подальшу їх евакуацію у випадку виходу з ладу. Тому, з метою організації технічного забезпечення дій протитанкових підрозділів пропонується розгортання пунктів технічного обслуговування в районі розміщення

командного пункту бригади, що значно зменшить час на реагування та проведення необхідних заходів з обслуговування і ремонту ОБТ протитанкових підрозділів.

УДК 355.6

Каплун Є.О., ад'юнкт докторантури та ад'юнктури Національної академії Національної гвардії України, майор.

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ СИСТЕМИ МАТЕРІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИ ВИКОНАННІ ЗАВДАНЬ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ

В теперішній час, у зв'язку зі зміною суспільно-політичної обстановки у світі в цілому та зокрема в Україні, перед державою виникають нові виклики пов'язані із захистом державного суверенітету, територіальної цілісності та недоторканості.

Центральне місце при виконанні таких завдань, у тому числі завдань територіальної оборони на всій території України або в окремих її місцевостях, займають Збройні Сили України.

Національна гвардія України, як військове формування з правоохоронними функціями, також приймає активну участь у виконанні завдань територіальної оборони. Підрозділи Національної гвардії України приймають участь у територіальній обороні під керівництвом штабу зони територіальної оборони, який розташований у відповідній військово-сухопутній зоні відповідальності оперативного командування Сухопутних військ Збройних Сил України разом з іншими військовими формуваннями, правоохоронними органами тощо.

Виконання завдань територіальної оборони, які покладаються на суб'єктів сектору безпеки та оборони, до складу якого входить Національна гвардія України, а саме: здійснення комплексу воєнних заходів, що застосовуються під час загрози або відбиття агресії з метою охорони та захисту державного кордону від посягань ззовні; забезпечення умов для надійного функціонування державних органів, мобілізаційного та оперативного розгортання військ (сил); охорони важливих об'єктів і комунікацій; боротьби з диверсійно-розвідувальними силами та іншими озброєними формуваннями агресора на території країни; та підтримання режиму воєнного стану залежить від воєнного-економічного потенціалу країни.

Захист держави неможливий без раціонального матеріально-технічного забезпечення, складовою частиною, якого є матеріальне забезпечення.

Кожна військова частина Національної гвардії України, для вирішення питань матеріального забезпечення, має свою систему матеріального забезпечення. Така система має свою структуру, сили й засоби, та завдання покладені на систему даного виду забезпечення. Система матеріального забезпечення військової частини Національної гвардії України, в умовах мирного часу, що функціонує у звичайному режимі, при виконанні покладених на неї завдань у повсякденній та службово-бойовій діяльності (у стаціонарних умовах), задовольняє потреби підрозділів Національної гвардії України у повному обсязі. Проте, якщо розглядати дієвість системи матеріального забезпечення під час виконання завдань в особливий період, при введенні територіальної оборони, її здатність, як показує практика на прикладі військових частин Національної гвардії України східного регіону не є раціональною для виконання покладених на неї завдань у контексті витрат фінансових ресурсів, в обмеженій наявності технічних ресурсів, часових показників тощо, що також значною мірою залежить від структури системи матеріального забезпечення. Тому є нагальна потреба у розгляді структури системи матеріального забезпечення з подальшим розробленням методики синтезу раціональної структури, яка дасть можливість підрозділам Національної гвардії України виконувати поставлені перед нею завдання територіальної оборони.

УДК 327.7

Минько О.В., старший викладач кафедри бойового та логістичного забезпечення Національної академії Національної гвардії України, майор; **Павлов С.П.**, начальник оперативно-тактичного факультету, кандидат технічних наук, доцент, полковник; **Набока А.О.**, слухач оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник.

ПЕРСПЕКТИВИ ВРАХУВАННЯ ДОСВІДУ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЙ КОНТИНГЕНТІВ КРАЇН-ЧЛЕНІВ НАТО В ХОДІ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЛОГІСТИКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЩОДО ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ З ЛОГІСТИКИ

Запорукою всіх успішно проведених воєнних компаній, операцій, боїв завжди було забезпечення належного рівня їх логістики (матеріально-технічного забезпечення). В усі періоди воєнної історії найбільший вплив на хід збройної боротьби здійснювали наступні фактори: своєчасне і повне забезпечення військ матеріальними засобами – продовольством, озброєнням, боеприпасами; стан доріг і наявність транспортних засобів, які забезпечували своєчасне підвезення матеріальних засобів; налагоджене медичне забезпечення; у більш пізні періоди історії та сучасних локальних конфліктах – забезпечення паливом і ремонтом озброєння і бойової техніки.

Ці питання набули найбільшої актуальності саме зараз під час проведення Операції Об'єднаних Сил та відбиття неприхованої збройної агресії з боку Російської Федерації в східних областях України.

Практика організації матеріального забезпечення як Національної гвардії так і Збройних Сил України показала, що існуюча система їх логістичного забезпечення виявилась обмежено спроможною виконувати завдання в ході мобілізаційного та оперативного розгортання, а також безпосередньо в інтересах застосування угруповань військ (сил), тому її функціонування, як в мирний так і особливий період потребує кардинальних змін.

В силових структурах держави вже розпочато процес проведення організаційних заходів щодо створення сучасної системи логістики відповідно до стандартів НАТО. Зрозуміло, що побудова ефективної системи військової логістики в Україні це досить складний процес. З іншого боку, в країнах блоку НАТО вже довгі роки існує відпрацьована, перевірена часом та досвідом багатьох локальних конфліктів ефективна система логістики.

З огляду на зазначене вище, пропонується внесення доповнень та замін в зміст навчальних програм підготовки слухачів магістратури за спеціальністю – 254 “Забезпечення військ (сил)”. А саме, в розрізі вивчення навчальної дисципліни “Логістичне забезпечення дій формувань НГУ” питання логістичного забезпечення розглядати зі слухачами під час вивчення теми: “Логістичне забезпечення національного контингенту у міжнародних миротворчих операціях з підтримання миру і безпеки та під час відбиття збройної агресії за стандартами ООН та НАТО”, для чого внести відповідні зміни в робочу програму даної навчальної дисципліни.

Відповідно, в ході вивчення запропонованої теми виникне потреба у більш детальному висвітленні наступних напрямів логістичного забезпечення: логістичне забезпечення національного контингенту у міжнародних миротворчих операціях з підтримання миру і безпеки та під час ведення бойових дій у смузі за стандартами ООН; основні принципи організації роботи об'єднаних міжнародних штабів з питань логістичного забезпечення національного контингенту у міжнародних миротворчих операціях з підтримання миру і безпеки та під час відбиття збройної агресії за стандартами ООН та НАТО.

Таким чином, метою доповіді є загострення уваги на важливості врахування досвіду логістичного забезпечення дій контингентів країн-членів НАТО в ході реформування системи логістики Національної гвардії України та удосконалення навчального процесу у НА НГУ щодо підготовки спеціалістів з логістики.

УДК 624.074.4

Ковтун А.В., кандидат технічних наук, доцент кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативного-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України; **Іванченко А.О.**, слухач оперативного-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, майор.

ПРОГНОЗУВАННЯ ВИХОДУ АВТОБРОНЕТАНКОВОЇ ТЕХНІКИ ЗІ СТРОЮ З ЕКСПЛУАТАЦІЙНИХ ПРИЧИН

Підтримання заданого рівня надійності автобронетанкової техніки (АБТ) залишається найважливішим завданням, яке вирішується під час її експлуатації. Вирішення цього завдання ускладнюється тим, що сучасна АБТ включає тисячі деталей, які працюють в складних умовах.

Тактика застосування частин і підрозділів Національної гвардії України вимагає маневрування військ, їхнього швидкого зосередження, чи розосередження, перегруповування для успішного проведення стрімких операцій. Це вимагає оснащення частин і підрозділів сучасною АБТ, що забезпечить високий рівень оперативної і тактичної мобільності військ.

У зв'язку з різким підвищенням складності АБТ, необхідне ретельне наукове обґрунтування військово-технічних рішень при розробці, випробуваннях, виробництві й експлуатації машин. При цьому необхідно оцінити сучасний рівень надійності АБТ та спрогнозувати необхідний рівень її надійності при проведенні заміни техніки.

Вирішити задачу оцінки існуючого і забезпечення заданого рівня надійності машин, можна шляхом порівняння їх показників надійності. Крім того, необхідно, щоб показники надійності машини задавалися в технічному завданні на проектування та контролювалися при розробці конструкції, її виготовленні та експлуатації. В цьому випадку можна порівнювати надійність різних марок і моделей машин і вести роботу по підвищенню їх надійності. Однак, в теперішній час, існує велика кількість, як комплексних, так і одиничних показників надійності, які не дають можливості узагальнено оцінити рівень надійності існуючих машин і визначити потрібний рівень надійності перспективних машин.

Пропонується в якості комплексного показника надійності АБТ використовувати коефіцієнт оперативної готовності.

Коефіцієнтом оперативної готовності називається ймовірність того, що система виявиться в працездатному стані у будь-який момент часу, крім запланованих періодів, коли використання об'єкта за призначенням не передбачається, і, починаючи з цього моменту, буде працювати безвідмовно протягом заданого періоду t .

УДК 65.011.

Товма Л.Ф., кандидат технічних наук, доцент кафедри технічного та тилового забезпечення Національна академія Національної гвардії України, доцент.

УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ МАТЕРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Матеріально-технічне забезпечення військ на сучасному етапі характеризується радикальними змінами, які обумовлені викликами сьогодення та ринковими перетвореннями в економіці.

Науково-методичний семінар кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативного-тактичного факультету Національної академії НГУ
22 січня 2019 року м. Харків

Метою дослідження є розробка теоретичних моделей, задач і методів вдосконалення системи управління запасами матеріальних ресурсів Національної гвардії України.

Для органів управління тилом пропонуються моделі, що дозволяють швидко оцінити стан системи матеріального забезпечення та її окремих елементів і підготувати у короткі терміни варіанти управлінських рішень щодо маневру запасами матеріальних ресурсів залежно від оперативно-тилової обстановки. У зв'язку з цим сформульовано дві постановки задачі з матеріального забезпечення. Перша постановка задачі полягає у тому, щоб отримати оптимальну структуру системи матеріального забезпечення військ, яка б дозволяла забезпечити їх потреби з урахуванням витрат і норм незнижуваних запасів у повному обсязі.

Друга постановка задачі матеріального забезпечення військ відрізняється від першої тим, що ресурси розподіляються за умови їх дефіциту, коли вони не забезпечують загальної потреби. У такому випадку органам управління тилом необхідно прийняти рішення про терміновість і повноту забезпечення підрозділів з урахуванням важливості обстановки, що склалася. На прикладі застосування методів імітаційного моделювання та лінійного програмування визначаються: потреба у матеріальних засобах; кількість типових елементів системи матеріального забезпечення та їх раціональне розміщення; розподіл матеріальних засобів кожного органу постачання по споживачах (військах, а при відновленні запасів матеріальних засобів – між органами постачання). Основним змістом наведених постановок задач вважається оптимальний розподіл матеріальних засобів по споживачах, а практично це зводиться до закріплення споживачів за джерелами матеріальних ресурсів. Напевно, з поправками на особливості умов надзвичайних обставин доцільно буде застосовувати при виборі способу матеріального забезпечення, а саме при розв'язанні задачі раціонального розміщення складів, різних ланок управління угруповання.

Основні елементи системи матеріального забезпечення (склади, бази, мобільні підрозділи тилу) вважаються заданими, і кожний окремо має раціональний склад. Аналіз же організації матеріального забезпечення показав, що за надзвичайних обставин актуальним є уточнення складу та можливостей системи матеріального забезпечення.

Сутність управління запасами полягає у встановленні обсягів замовлень на їх відновлення та розподілі партії, яка прибула у систему, по нижчих ланках системи постачання. Сукупність правил, за якими приймаються ці управлінські рішення, називається стратегією управління запасами. Кожна така стратегія пов'язана з певними витратами на поставки матеріальних засобів споживачам. Оптимальною вважається та стратегія, яка мінімізує ці витрати. Пошук оптимальних стратегій, становить сутність теорії оптимального управління запасами – галузі дослідження операцій, яка має, з одного боку, найбільші можливості для практичного застосування, а з іншого – найбільш розвинену теорію.

Отже, питання реформування системи матеріального забезпечення є актуальними на сьогодні і потребують заходів щодо оптимізації системи органів військового управління, структури, складу і чисельності підсистеми тилового забезпечення, збалансованості розвитку її компонентів, переходу до єдиної, інтегрованої і уніфікованої системи тилового забезпечення.

УДК 658.8

Табуненко В.О., кандидат технічних наук, доцент, старший науковий співробітник Наукового центру Національної академії Національної гвардії України

ДОСВІД ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЙ КРАЇН-ЧЛЕНІВ ПІВНІЧНОАТЛАНТИЧНОГО СОЮЗУ

Для використання усіма державами-членами Північноатлантичного Союзу обов'язковим є визначення логістики, та міститься в союзному виданні STANAG 2406 (стандартизаційна угода), яке логістику визначає як науку про планування та здійснення

Науково-методичний семінар кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативного-тактичного факультету Національної академії НГУ

22 січня 2019 року м. Харків

пересування матеріально-технічних засобів, зброї, обмундирування, харчування, розміщення збройних сил, а також про утримування їх в готовності. До сфери логістичного забезпечення входять наступні заходи: проектування та розробка, придбання, зберігання, транспортування, розподіл, догляд, евакуації та утилізації матеріалу; переміщення та евакуація персоналу; залучення, будівництво, утримування, використання і управління військовими об'єктами; організація медицини, госпіталізація і охорони здоров'я; організація служби логістичної підтримки; придбання або надання логістичних послуг.

Доктрина Північноатлантичного Союзу накладає на всі країни-члени і органи НАТО загальну відповідальність за ефективне логістичне забезпечення багатонаціональних військових дій Збройних Сил. Одночасно вирішується повна самостійність і автономія окремих національних формацій і засобів, які перебувають в їх володінні, до моменту їх формальної передачі під командування керівника Збройних Сил НАТО. Стосовно значущих різниць в сфері організації і оснащення національних Збройних Сил, що належать до НАТО, істотним є повне розуміння положень логістичної доктрини і її загальної узгодженості з головними, національними оборонними доктринами окремих країн-членів Північноатлантичного Союзу.

Логістика як наука про планування і реалізацію містить в собі теоретичні елементи (планування) і практичні заходи (реалізації). Коопераційна логістика виконує в Північноатлантичному Союзі дві основні функції: військову і економічну. Військова - стосується об'єднання фактичних виконавчих можливостей з дійсними споживацькими потребами, що зумовлює підтримку Збройних Сил НАТО і підсилення їх спільного військового потенціалу. Економічна - займається ідентифікацією, плануванням, а також імплементацією спільних логістичних заходів в масштабі окремих держав-членів. Коопераційна логістика реалізується за допомогою так званих стандартів, які стосуються відповідно стандартів: операційних, матеріальних і адміністративних. НАТОвський стандартизаційний процес реалізується ієрархічно на таких чотирьох рівнях стандартизації, як: компатибельність (Compatibility), інтеропераційність (Interoperability), взаємна заміняність (Interchangeability), а також спільність (Commonality). У випадку військових загроз підрозділи різних країн-членів Північноатлантичного Союзу можуть бути груповані в міжнародні формації, які функціонують під спільним командуванням і базуються на спільних логістичних засобах. Це вимагатиме повної логістичної узгодженості (спільності) цих засобів, що може бути досягнуто через їх максимальну стандартизацію у всіх споживчих сферах.

На основі узагальнення існуючого досвіду держав-членів Північноатлантичного Союзу потрібно удосконалити та реформувати систему логістичного забезпечення Національної гвардії України.

УДК 308.108.1

Осипенко С.М., кандидат економічних наук доцент, доцент кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України; **Шмойлов Є.С.**, слухач 576 навчальної групи оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, майор.

ОБҐРУНТУВАННЯ ЗАХОДІВ В УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ

Важливість логістичного забезпечення в діяльності військових частин об'єктивно вимагає ефективного, дієвого управління процесом його здійснення. Для виконання цієї вимоги пропонується скористатися положеннями факторного підходу до управління.

Сутність факторного управління полягає в тому, що для об'єкту управління формується показник результатів його діяльності, який представляється як функція показників окремих факторів: видів, сторін, умов діяльності. За дію кожного фактора призначаються відповідні підрозділи об'єкту, або посадові особи, так звані центри факторної відповідальності, які координують дію контрольованого фактору за всіма функціями циклу управління від планування до отримання та аналізу кінцевого результату. Управління в такому разі зосереджується на обґрунтуванні та реалізації набору окремих заходів в рамках кожного фактору, що забезпечує управлінню конкретність, прозорість, дієвість.

У загальному виді послідовність факторно-операційного управління діяльністю речової служби частини включає наступні етапи.

На першому етапі формується узагальнюючий показник рівня логістичного забезпечення (РЛЗ). Пропонується шляхом групування представити його як сукупність окремих завдань, що відокремлені за часом, у просторі та по виконавцях. Оцінка результатів виконання цих завдань проводиться окремо на основі розроблених критеріїв по визначеній баловій системі. Далі визначається загальна оцінка результатів логістичного забезпечення як середньозважена оцінок за кожне завдання.

На другому етапі за минулий період здійснюється оцінка РЛЗ за сформованим показником і проводиться його аналіз. В результаті формується розгорнуте факторне уявлення причинне - послідовних зв'язків між узагальненим показником РЛЗ і визначаючими його факторами в кількісному відображенні, визначаються резерви покращення показника і розробляються заходи щодо їх реалізації. Кожний захід повинен мати параметри: ефект – як внесок в РЛЗ, тобто в параметр управління; витрати – тобто сума коштів на проведення заходу; ефективність – як відношення ефекту до витрат.

На третьому етапі проводиться факторне планування РЛЗ. Перед усім, визначається потрібна величина РЛЗ та його приріст відносно досягнутої величини.

На основі всіх запропонованих заходів для реалізації резервів на четвертому етапі формується оптимальний їх перелік за критерієм максимальної ефективності, який забезпечує необхідний зріст показника РЛЗ за мінімальні кошти, або максимальний зріст показника в межах виділених коштів.

Далі, на п'ятому етапі, формуються завдання центрам відповідальності для впровадження відібраних заходів, організується їх виконання й при необхідності поточне регулювання.

Таким чином, запропонована схема управління логістичним забезпеченням військової частини дозволяє організувати постійний поточний контроль за ходом формування показників його рівня, гарантувати оптимальне витрачення виділених коштів, своєчасно реагувати на відхилення від планових завдань.

УДК 657

Осипенко С.М., кандидат економічних наук доцент, доцент кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України; **Сальна Н.Є.**, слухач 576 навчальної групи оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, капітан.

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ТА СПИСАННЯ ВІЙСЬКОВОГО МАЙНА

Проведений аналіз існуючого стану нормативного регулювання у сфері обліку та списання військового майна, втраченого (знищеного) та зіпсованого під час проведення

Науково-методичний семінар кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативно-тактичного факультету Національної академії НГУ
22 січня 2019 року м. Харків

бойових дій показав, що він потребує удосконалення. Зокрема, процедура затвердження та погодження документів щодо списання військового майна, втраченого (знищеного) та зіпсованого під час ведення операції об'єднання сил на сьогоднішній день уявляється дуже складною, багатоступінчастою і деяких випадках неможливою для виконання.

В ході проведеної роботи також з'ясовано, що облік військового майна включає бухгалтерський та управлінський облік, які ґрунтуються на єдиній теоретичній та інформаційній базі, але розрізняються формою та періодичністю надання інформації і тому не в повній мірі придатні для проведення аналізу та прийняття управлінських рішень.

Для розв'язання виявлених проблемних питань обґрунтовані напрямки щодо уточнення діючої нормативно-правової бази з метою організації належного обліку військового майна, надійного зберігання, своєчасного списання та зняття з обліку майна, знищеного в ході бойових дій, а саме:

враховуючи досвід іноземних армій, ввести у військових формуваннях систему електронного обліку майна;

розробити методичку, що забезпечуватиме поєднання бухгалтерського та управлінського обліку для чіткого визначення матеріально відповідальних посадових осіб від моменту надходження матеріальних цінностей до військових частин до моменту їх списання та зняття з обліку, швидкого визначення залишкової вартості військового майна, його категорійності, строків використання, проведення ремонту тощо;

внести зміни щодо періодичності проведення інвентаризації військового майна в частинах, які приймають участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони на сході країни. Пропонується проведення планових інвентаризацій після повернення військових частин до місць постійної дислокації;

конкретизувати склад та порядок списання військового майна, втраченого або знищеного під час воєнних (бойових) дій, в ході проведення операції об'єднаних сил (міжнародної операції з підтримання миру і безпеки) або внаслідок диверсій, терористичних актів.

Реалізація запропонованих напрямків удосконалення обліку та списання військового майна шляхом розробки відповідного методичного забезпечення дозволить підвищити прозорість, об'єктивність та ефективність обліку в складних умовах ведення бойових дій.

УДК 623.618.5

Альбоцій О.В., к.військ.н. доцент, старший викладач кафедри технічного та тилового забезпечення Національної академії Національної гвардії України, службовець, **Фролов А.О.**, викладач кафедри технічного та тилового забезпечення Національної академії Національної гвардії України, майор.

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕОРІЇ РИЗИКІВ ДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

В Концепції розвитку Національної гвардії України на період до 2020 р. відмічається, що існує нагальна потреба в продовженні нарощування здатності Національної гвардії виконувати покладені на неї завдання. А в ряду основних причин, що зумовили існуючі проблеми в сучасних умовах, визначено, зокрема, недосконалість системи логістики. Тому удосконалення логістичного забезпечення є одним з актуальних завдань нарощування здатності НГУ до виконання завдань за призначенням.

Виходячи з загальної теорії, можна вважати, що результатом удосконалення має бути підвищення ефективності логістичного забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії.

Практика свідчить, що на проміжку часу від включення до планів закупівель необхідних матеріально-технічних засобів до часу поставок їх до військових частин та з'єднань проводиться значна кількість різних дій (операцій), які пов'язані, часто, з невизначеністю, обумовленою впливом різних чинників, у тому числі і таких, що носять випадковий характер. А це призводить до того, що фактичні результати діяльності можуть відхилятися у сторону погіршення від очікуваних (планових), причому за схемою нарощування. За таких умов важливо враховувати можливі негативні впливи чинників.

Існуюча практика у сфері фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання свідчить, що кращих результатів (більш ефективно працюють), досягають ті суб'єкти, які застосовують ризик-орієнтований підхід до управління своєю діяльністю. Спираючись на теорію управління економічними ризиками, а також досвід господарюючих суб'єктів, доцільно запроваджувати ризик-орієнтований підхід до управління логістичним забезпеченням Національної гвардії України. Це, в загальному відношенні, потребує виявлення існуючих ризиків у процесах логістичного забезпечення, оцінити їх кількісно, визначити чинники, що впливають на відповідні ризики та розробити заходи щодо зниження рівнів цих ризиків. Результатом може бути підвищення надійності логістичних операцій, зниження витрат, пов'язаних із логістичним забезпеченням, підвищення мобільності логістичних операцій та, як узагальнюючий результат – підвищення ефективності логістичного забезпечення НГУ.

УДК 351.864. 52

Василенко В.П., кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри бойового та логістичного забезпечення Національної академії Національної гвардії України; **Ігнат'єв А.В.**, слухач магістратури оперативного-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник.

ВПЛИВ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ЗАКУПІВЕЛЬ ТОВАРІВ НА ЛОГІСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬК

Видом логістичного забезпечення військ є матеріальне забезпечення (МП). Метою МП є вчасне та повне постачання силам безпеки всіх необхідних матеріальних засобів (у тому числі пально-мастильними матеріалами та паливо-енергетичним ресурсами, а також, за необхідності, озброєння та боєприпасів), організації якісного харчування особового складу та персоналу, забезпечення належних побутових умов виконання завдань щодо реагування на кризові ситуації.

Впровадження електронної системи закупівель в системі МП є однією з найсуттєвіших складових частин забезпечення ефективного та прозорого здійснення торгів, створення конкурентного середовища у сфері публічних закупівель, розвитку добросовісної конкуренції, а найголовніше, є ефективним превентивним антикорупційним засобом в оборонних структурах України, зокрема, у Національній гвардії України (НГУ). Переведення всіх державних закупівель у НГУ в електронний формат дасть змогу зекономити кошти бюджету військ, стане ефективним засобом запобігання проявам корупції у сфері закупівель оборонного відомства, створить сприятливі умови для розвитку конкурентного середовища у сфері публічних закупівель та розвитку добросовісної конкуренції.

Порядок проведення процедури електронних закупівель передбачено Законом України «Про публічні закупівлі» від 25 грудня 2015 року № 922-VIII. Вказаний Закон України було підписано Президентом України 16 лютого 2016 року, він набув чинності 19 лютого 2016 року.

Показано, що нині у військах іде активне освоєння процедури електронних закупівель та наводяться основні шаги з цієї дії.

Розкривається зміст приблизного алгоритму проведення переговорної процедури закупівлі для потреб оборони відповідно до Закону України з урахуванням особливостей, встановлених Законом України «Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони», який відпрацьований відділом організації та контролю публічних закупівель Головного управління НГУ.

Наводяться найпоширеніші на даний час недоліки проведення процедури електронних закупівель у військових частинах, до яких віднесено:

невпевненість замовників із числа військових частин НГУ у якості отриманих у подальшому товарів, робіт і послуг та добросовісності постачальників у зв'язку з неможливістю перевірити якість перед закупівлею;

слабка інформаційно-технологічна обізнаність та комп'ютерна грамотність особового складу НГУ, якій не приділяється достатня увага в ході підготовки до проходження військової служби та безпосередньо під час її проходження;

невірний вибір типу процедури закупівель;

порушення визначення предмета закупівель;

відсутність електронного-цифрового підпису на інформації поданій до електронної системи закупівель.

По кожному наведеному недоліку обґрунтовуються заходи, які спрямовані на їх ефективне усунення у військах.

Таким чином, до перспектив упровадження електронної системи закупівель у НГУ можна віднести:

забезпечення ефективного та прозорого здійснення закупівель товарів, робіт і послуг в оборонній сфері;

ефективне запобігання проявам корупції у сфері закупівель НГУ;

створення конкурентного середовища у сфері публічних закупівель, розвиток добросовісної конкуренції, що позитивно вплине на якість товарів, робіт і послуг, замовником яких є військові частини НГУ;

можливість залучити до проведення торгів значно більшу кількість постачальників товарів, робіт і послуг завдяки відкритості та доступності інформації про закупівлі, які здійснюють військові частини НГУ;

створення відкритого та загальнодоступного електронного реєстру недобросовісних постачальників товарів, робіт і послуг;

підвищення оперативності проведення закупівель товарів, робіт і послуг для потреб НГУ;

значна економія бюджетних коштів НГУ за рахунок високої конкуренції на ринку постачання товарів, робіт і послуг.

Підсумовуючи, неможливо не згадати про те, що 18 травня 2016 року українська система публічних електронних закупівель ProZorro стала переможцем на міжнародному конкурсі World Procurement Awards 2016, обійшовши при цьому системи Міністерства юстиції Великобританії, департаменту освіти Австралії та Адміністрації президента Сполучених Штатів Америки.

УДК 327.7

Минько О.В., старший викладач кафедри бойового та логістичного забезпечення Національної академії Національної гвардії України, майор; **Таперін С.Є.**, слухач оперативного-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник; **Клімов М.Ю.**, слухач оперативного-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник

ПЕРСПЕКТИВИ ВРАХУВАННЯ ДОСВІДУ РЕФОРМУВАННЯ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ В ІНТЕРЕСАХ УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЩОДО ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ З ЛОГІСТИКИ

Стратегічним оборонним бюлетенем, затвердженим Указом Президента України від 20 травня 2016 року № 240/2016 визначено:

«Метою проведення оборонної реформи в Україні є набуття та підтримання силами оборони необхідного рівня бойової готовності і здатності до виконання завдань оборони держави (оборонних спроможностей), ефективного реагування на виникаючі воєнні загрози й воєнно-політичні виклики національній безпеці, підвищення рівня оперативної сумісності Збройних Сил України та інших військових формувань з підрозділами збройних сил держав – членів НАТО та ЄС до виконання спільних завдань в міжнародних операціях із підтримання миру і безпеки».

Очікуваний результат оборонної реформи: буде створено єдину ефективну систему логістики сил оборони відповідно до керівних положень, стандартів та інструкцій НАТО з логістики, забезпечено управління логістичним забезпеченням сил оборони, матеріально-технічні запаси, які утримуються відповідно до норм, що забезпечують виконання завдань за призначенням у мирний час та воєнний час (особливий період).

Результатом удосконалення логістичного забезпечення сил оборони має стати створення єдиної ефективної системи логістики і постачання сил оборони як у мирний час, так і в особливий період, запровадження сучасні системи і технології всебічного забезпечення військ (сил), автоматизація процесів управління та обліку озброєння і військової техніки, військово-технічного майна, ракет і боеприпасів та матеріально-технічних засобів.

Водночас, якщо основні положення логістичного забезпечення ЗС України були розроблені (Наказ МО від 11.10.2016 року № 522) вчасно, втім Спільного наказу Міністерства оборони України та інших військових формувань щодо організації логістичного забезпечення сил оборони, який мав вийти до кінця 2017 р., на жаль, не було опубліковано.

Тому метою даної доповіді є підняття проблемних питань перспективи врахування досвіду побудови системи логістичного забезпечення дій контингентів країн-членів НАТО в ході реформування системи логістики Національної гвардії України та удосконалення навчального процесу щодо підготовки спеціалістів з логістики.

Співробітництво НГУ з НГ Каліфорнії триває вже більше 25 років. У 2018 році група офіцерів НГ Каліфорнії та Канади допомагали в процесі реформування організаційно-штатної структури НГУ. Проведено ряд ділових зустрічей в яких в тому числі брали участь і представники Національної академії НГУ. В ході даних зустрічей обговорювались проекти організаційно-штатних структур Головного управління НГУ та її Територіальних управлінь.

На початку січня 2019 року на розширеній нараді в Києві обговорювались командуванням Національної гвардії України обговорювались напрямки розвитку в 2019 році. Було зазначено, що по-новому запрацюють штаби різного рівня, штатна структура яких цього року буде переведена на натівську систему «G».

Але якщо ми говоримо про процес удосконалення навчального процесу щодо підготовки спеціалістів з логістики в Національній академії Національної гвардії України, то слід зазначити, що відсутність схем перспективної структури органів управління НГУ на рівнях J, G, S значно впливає на рівень підготовки офіцерів всіх спеціальностей, в тому числі і офіцерів – спеціалістів з логістики.

Для офіцерів-випускників 2019 року було би корисним ознайомитись з перспективними структурами органів управління логістикою на всіх рівнях управління, адже це дасть змогу зрозуміти зв'язки підлеглості і взаємодії і таким чином в певній мірі підготує офіцерів до роботи в оновлених структурах управління. Варто зазначити, що принципова схема органів логістики ЗСУ є, і вже з вересня 2019 року як приклад викладається на заняттях з дисципліни «Логістичне забезпечення формувань НГУ».

На сьогоднішній день схем перспективних структур органів управління НГУ у нашому навчальному закладі немає, а є лише чернетки – надбання офіцерів кафедри, що працювали у складі робочих груп. Тому дане питання є актуальним в розрізі використання досвіду реформування органів управління Національної гвардії України в інтересах удосконалення навчального процесу щодо підготовки спеціалістів з логістики.

УДК 631.16

Василенко В.П., кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри бойового та логістичного забезпечення Національної академії Національної гвардії України;
Опольський Е.В., слухач магістратури оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОДОВОЛЬЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗСУ ЗА УМОВ АУТСОРСИНГУ

Велетенське значення, що стало основною передумовою впровадження системи аутсорсингу у оборонних відомствах (ОВ) України, стало використання даної системи в оборонних відомствах інших країн. Саме орієнтуючись на їх досвід, зважаючи на всі ймовірні переваги та недоліки приймаються рішення на впровадження нової системи.

Звернення до аутсорсингу шляхом передачі неосновних напрямів виробничої діяльності (надання послуг з харчування військовослужбовців строкової служби та за контрактом, банно-пральне забезпечення, утримання офіцерських їдальнь і об'єктів військової торгівлі, підтримка територій військових містечок тощо) на підставі договору професійним організаціям, для яких ці види діяльності є профільними, пропонується вважати досить вдалим рішенням.

На прикладі Міністерства Оборони (МО) України показано, що значно скорочуються витрати на утримання особового складу. Але якщо чисельність особового складу армії скоротилася в 6 - 7 разів то об'єктів інфраструктури скорочено тільки в 1,5 - 2 рази. Сотні військових частин або окремих підрозділів мають чисельність менше 50 військовослужбовців. Військові містечка особовим складом заповнені згідно з їх рахункової чисельності на 10 - 15%. Все це і багато іншого, розбалансувало нормальний військовий уклад життя. До чого все це призвело?

Військові столові з виробничими цехами та залами прийому їжі, з меню, розрахованими на тисячі людей сьогодні експлуатуються для забезпечення сотень, а іноді десятків, військовослужбовців. Така ж ситуація у змісті казарменого фонду. Стало економічно не вигідно експлуатувати надто потужні банно-пральні комбінати, офіцерські їдальні, об'єкти військової торгівлі.

Завдання добових нарядів, охорони військових об'єктів, ремонтних команд, які були розраховані на штатну чисельність військових частин, одночасно лягли на плечі солдата нечисленних військових підрозділів. Якщо раніше наряд у військовій частині, як правило, становив близько 10 - 15 відсотків її штатної чисельності то сьогодні - 30 - 40%. В цих умовах залишаються неможливим бойова підготовка, утримання в належному стані бойової техніки та озброєння, в цілому бойова готовність і боєздатність як окремого солдата чи офіцера, так і військової частини або з'єднання в цілому.

Бажання передати ряд господарських функцій цивільним структурам в МО України виникло в умовах відчуття неспроможності їх якісного та повного виконання власними силами.

Аналізуються Постанова Кабінету Міністрів України № 1094 (від 1 грудня 2010 року) "Про внесення змін до норм харчування військовослужбовців Збройних Сил та інших військових формувань", Наказ Міністра оборони України від 16.07.1997 № 300 «Про затвердження Положення про військово (корабельне) господарство Збройних Сил України» та інші нормативні документи МО України, які суттєво впливають на побудову аутсорсингу в ОВ України.

Розглядається в чому користь та недоліки аутсорсингу в умовах існуючої нормативно – правової бази.

Підкреслюється, що аутсорсинг передбачає тільки передачу відповідної частини функцій ОВ сторонньої організації, щоб зосередитися на виконанні більш важливих своїх завдань, а не можливість позбутися від частини. Якщо військова частина передає сторонній організації виконання виробничого процесу воно повинно забезпечити зі свого боку контроль за таким процесом. При цьому потрібно проявляти достатню скрупульозність, але не заважати пропозиціям постачальників інновацій по відношенню до переданого виробничого процесу.

Окремо відзначається, що успіх або невдача аутсорсингу надзвичайно сильно залежить від того, наскільки добре формалізовані і опрацьовані відносини «виконавець - замовник». Наскільки точно сформульовані вимоги до якісних характеристик послуг в рамках аутсорсингу, наскільки глибоко опрацьовано договір, що регламентує відносини партнерів.

Наводяться характерні приклади використання аутсорсингу в арміях США, Великобританії, Франції, Італії, Грузії тощо.

Проведений аналіз практики використання аутсорсингу дозволив сформулювати наступні висновки. Поширення аутсорсингу поміж значної кількості суб'єктів господарювання недержавної форми власності ускладнює режим ціноутворення та прогнозованість бюджетних видатків, створення єдиної системи контролю за якістю надання послуг, оперативність у вирішенні такого забезпечення при організації командно-штабних навчань, польових виходів та зборів, інших заходів, пов'язаних з тимчасовою передислокацією частин та підрозділів (забезпечення під час ліквідації наслідків стихійних лих, техногенних катастроф тощо).

Тому, можливий варіант удосконалення аутсорсингу в ОВ України, за прикладом деяких європейських країн, де послуги з харчування надаються структурним підрозділом МО, який зобов'язаний надавати ці послуги як в мирний час, так і в інших випадках. При цьому більшість військових підрядив оборонне відомство поширює на безконкурсній основі серед, так званих, уповноважених організацій, що мають досвід, відповідну репутацію та не потребують кожного разу проведення конкурсів, тендерів тощо, а формування ціни на послуги відбувається за принципом "максимально обґрунтовані витрати плюс мінімальний прибуток". Важливим при застосуванні такого варіанту для ОВ України є те, що значний обсяг бюджетних видатків буде залишатися у господарському обороті структури, яка підконтрольна ОВ, а це дає змогу мінімізувати негативні наслідки від, наприклад, несвоєчасного фінансування ОВ. Крім того, для такої структури можливо розробити засади ведення іншої фінансово-господарської діяльності, прибутки від якої спрямувати на фінансування завдань з удосконалення аутсорсингу.

УДК 623.644

Горєлишев С.А., кандидат технічних наук, доцент, старший науковий співробітник НДЛ №2 НДЦ Національної академії Національної гвардії України; **Баулін Д.С.**, кандидат технічних наук, доцент, старший науковий співробітник НДЛ №2 НДЦ Національної академії Національної гвардії України; **Побережний А.А.**, старший науковий співробітник НДЛ №2 НДЦ Національної академії Національної гвардії України, підполковник; **Сербин В.В.**, провідний фахівець ДП “КБ “Південне”.

ХАРАКТЕРИСТИКИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВІЙСЬКАМИ (СИЛАМИ) НГ УКРАЇНИ

Найбільш повну оцінку ефективності системи управління (СУ) можна отримати за показниками ефективності виконання бойових завдань, тобто за ступенем досягнення підрозділами НГ України поставлених цілей в службово-бойових (бойових) діях (СБД).

Оцінка ефективності СУ проводиться з метою:

- виявити залежність ефективності дій підрозділів (сил) НГ України при вирішенні поставлених завдань від можливостей СУ;
- показати, якою мірою існуюча СУ підрозділами НГ України задовольняє вимогам, що до неї пред’являються;
- визначити оперативно-тактичні, організаційні та технічні заходи, які необхідні для підвищення ефективності її функціонування.

В результаті оцінки ефективності СУ підрозділами (силами) НГ України повинні бути визначені склад, структура та організація функціонування СУ при різних варіантах обстановки. Важливе значення при оцінці ефективності СБД має порівняльна характеристика своєї СУ і СУ ймовірного противника, що дозволяє більш об’єктивно оцінювати співвідношення сил (сторін), сприяє дослідженню способів захисту своєї системи і виведення з ладу СУ противника.

У загальному вигляді цю залежність можна виразити як функцію обраного показника ефективності вирішення поставленого завдання від сукупності параметрів, що характеризують тактико-технічні властивості противника і своїх сил, сукупності параметрів, що характеризують СУ противника і своїх сил та сукупності параметрів, що характеризують середовище.

У загальному випадку ефективність СУ і можливість її вдосконалення визначаються наступним чином:

- на підставі замислу командира формується модель дій підрозділів (сил) НГ України з урахуванням розроблених варіантів структури СУ, вогневої і радіоелектронної протидії противника, а також особливостей району бойових дій;
- визначаються елементи СУ, що впливають на ефективність вирішення поставленого завдання;
- виявляються параметри цих елементів, що характеризують структуру і організацію функціонування СУ;
- проводиться розрахунок виявлених параметрів;
- здійснюється оцінка ефективності розглянутих варіантів побудови СУ з використанням розроблених математичних моделей дій підрозділів (сил) НГ України;
- визначаються можливості і напрями вдосконалення СУ, якщо структура і організація функціонування СУ або її окремих елементів не задовольняють вимогам, що до неї пред’являються.

Залежно від того, яке конкретне чисельне значення має показник ефективності, можливо прийняти рішення про ефективність СУ.

УДК 64.069.5

Луговський І.С., кандидат військових наук, доцент кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативного-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, полковник; **Косарев О.В.**, старший викладач кафедри тактико-спеціальних дисциплін ВІТВ НТУ ХПІ, підполковник.

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЩОДО ТЕХНІЧНИХ ВИМОГ ДО ВІЙСЬКОВОГО РЕМОНТУ БРОНЕТАНКОВОГО ОЗБРОЄННЯ ТА ТЕХНІКИ В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ ТА ІНШИХ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАННЯХ УКРАЇНИ

Сьогодні, питання вдосконалення військового ремонту і технічного обслуговування озброєння та військової техніки (ОВТ) знаходяться в центрі уваги з боку органів військового управління.

Виходячи з цього, під час підготовки пропозицій із розробки рухомих засобів технічного обслуговування та військового ремонту озброєння та техніки, необхідно враховувати реалії, які склалися в Збройних Силах (ЗС) та інших військових формуваннях України.

Це недостатнє фінансування, невелика кількість типів озброєння, переведених на ремонт за технічним станом, незавершеність формування системи моніторингу технічного стану ОВТ, відсутність автоматизованих систем контролю та діагностики, нерозвинутість системи відновлення агрегатів ремонтного фонду і забезпечення військ агрегатами обмінного фонду.

Досвід експлуатації різних видів ОВТ у мирний час та завдання забезпечення боєготовності озброєння військ вимагають, щоб система військового ремонту та технічного обслуговування формувалась на основі ряду принципів.

Таких, наприклад, як відповідність структури і складу системи військового ремонту структурі і складу забезпечуваних військ (сил), характеру бойових дій і виходу зі строю озброєння та техніки по причині живучості та пошкоджень; відповідність цієї системи сукупності ОВТ, що знаходиться в військах, класифікуються за показниками складності, однотипності та масовості.

Побудова системи військового ремонту на вказаних принципах передбачає забезпечення максимального відновлення справності зразків озброєння і забезпечення на цій основі боєготовності військ.

Виходячи з цього, на підставі технічних вимог до військового ремонту бронетанкового озброєння та техніки одним із варіантів вирішення цього питання є розроблення спеціалізованої, мобільної машини технічної допомоги для проведення технічного обслуговування та ремонту танків Т-64Б та їх модифікацій.

Дана машина технічної допомоги планується для оснащення танкових підрозділів ЗС та інших військових формувань України, і повинна розміщувати в собі обладнання, яке б забезпечило виконання основних операцій, які можливо виконувати за допомогою наявних майстерень таких, як: ТРМ-А-80, МТО-80, СРЗ-А, МРС-АР, МЕС, МЗА, МРМ, а також роботи, що виконуються контрольно-перевірочними машинами.

Розроблення цього зразка спеціальної техніки буде доцільно як з економічного боку, так і з практичного, тому що, залучатиметься для робіт менше особового складу, зменшаться витрати паливо-мастильних матеріалів, зменшиться автомобільний парк, що значно спростить утримання майстерень та їх технічне обслуговування, а головне, дуже важливий аспект, що підібране обладнання забезпечуватиме розгортання майстернею більше робочих місць, приблизно 12-13, в той час, коли існуючі майстерні мають в середньому по 4-5 робочих місць.

Таким чином, машина технічної допомоги розміщуватиме в собі обладнання, яке забезпечуватиме виконання основних операцій згідно вимог сьогодення, які наразі виконуються за допомогою наявних майстерень старого парку і не відповідають вимогам сучасності.

УДК 355.351

Нестеренко Р.В., старший викладач кафедри технічного та тилового забезпечення факультету логістики Національної академії Національної гвардії України, майор; **Осіпчук В.М.**, курсант 513 групи Національної Академії Національної гвардії України, солдат.

МЕТОДИКА РОБОТИ ЗАСТУПНИКА КОМАНДИРА ЧАСТИНИ З ТИЛУ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ДО ДІЙ В ПОЛЬОВИХ УМОВАХ

Отже, розпочнемо з того, що досвід матеріального забезпечення угруповань Національної гвардії України у сучасних умовах продовжує відігравати значну роль у підготовці командного складу та спеціалістів тилу Національної гвардії України. Метою роботи є надання заступникам командира частини з тилу та спеціалістам тилу практичних рекомендацій щодо організації матеріального забезпечення по службах тилу військових частин Національної гвардії України в польових умовах.

Однозначно висування підрозділів тилу у призначені райони та їх розгортання для забезпечення частин (підрозділів) у ході службово-бойових(бойових) дій здійснюється, як правило, одночасно з висуванням відповідних об'єднань, частин під керівництвом заступників командирів (начальників) з тилу. При виборі районів розміщення необхідно враховувати специфіку завдань, які виконують частини і підрозділи тилу Національної гвардії України. За необхідності для наближення сил та засобів тилу до частин і підрозділів, які забезпечуються, виведення їх з-під ударів противника та в інших випадках здійснюється переміщення підрозділів тилу та запасів матеріальних засобів.

Також відповідальність за своєчасне підвезення матеріальних засобів частинам (підрозділам), використання шляхів підвезення і транспортних засобів покладається на вищого заступника командира з тилу. При плануванні і організації підвезення заступник командира частини з тилу відповідно до рішення командира, завдань частин (підрозділів), їх матеріальних потреб і наявності запасів у частині, а також з урахуванням заявок начальників служб, відомостей про положення і стан автомобільних підрозділів встановлює обсяги, черговість, строки і порядок підвезення матеріальних засобів, ставить необхідні завдання командиром роти матеріально-технічного забезпечення, інформує начальників служб про обсяги, строки і прийнятий порядок виконання запланованого за їх заявками підвезення, організовує взаємно узгоджену роботу всіх служб, які беруть участь у здійсненні і забезпеченні підвезення.

Необхідною умовою оперативного застосування НГУ є наявність вдосконаленої СЛЗ (системи логістичного забезпечення). Навантаження на СЛЗ істотно зростатиме у разі ускладнення оперативної обстановки у певному регіоні країни, особливо при діях військ, які мають затяжний характер, розгортаються на значній території, у відриві від стаціонарних баз і складів, при порушенні зв'язків із місцевими постачальниками.

Вирішення цього завдання здійснюється в складних умовах політичних і економічних перетворень у нашій країні та під час реформування усієї системи МВС України, яка проводиться в країні. Природно, що корінна перебудова обов'язково повинна привести до структурних змін як НГУ у цілому, так і всіх ланок тилу зокрема. Слід очікувати суттєвих змін

кількісного та якісного стану військ, їх воєнно-технічної бази відповідно до характеру завдань, які стоять перед військами, організаційно-штатної структури з'єднань і частин військ.

УДК 355.351

Нестеренко Р.В., старший викладач кафедри технічного та тилового забезпечення факультету логістики Національної академії Національної гвардії України, майор; **Нікітін В.С.**, курсант 513 групи Національної Академії Національної гвардії України, старшина.

МЕТОДИКА ВИРОБЛЕННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО СПОСОБУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ АВТОБЕНЗИНОМ ТА ДИЗЕЛЬНИМ ПАЛЬНИМ

У сучасних умовах ефективно застосування Національної гвардії України (НГУ) постає неможливим без повного та всебічного її забезпечення. Гостро стоять проблеми використання матеріальних ресурсів, пошуку економічних підходів до вирішення ряду практичних і теоретичних задач, удосконалювання форм і методів тилового забезпечення. Забезпечення паливо-мастильних матеріалів (ЗПММ) – один з основних видів матеріального забезпечення як в мирний так і у воєнний час. За обсягом фінансування займає другу позицію в кошторисі забезпечення військ. Службово-бойові завдання (СБЗ) НГУ полягають у охоронних, режимних, ізоляційно-обмежувальних заходах (діях), спеціальних операціях і спрямована на забезпечення громадської безпеки, законності та правопорядку. В сучасних умовах успішне виконання поставлених перед НГУ завдань неможливе без використання автомобільної та спеціальної техніки. Забезпечення ПММ цієї техніки безумовно впливають на якість виконання СБЗ.

Ефективні закупівлі передбачають закупівлю товарів, робіт і послуг кращої якості з нижчою ціною. Досвід країн ЄС показує, що завдяки цьому можна досягнути економії витрат до 10-15%.

Отже, досвід практичної діяльності Національної гвардії України в останні п'ять років показав, що основними проблемами при забезпеченні військових частин (з'єднань) автобензином та дизельним паливом у відсотковому співвідношенні є наступні показники:

- ціна – 25%;
- віддаленість місця заправки від військової частини – 15%;
- кількість заправок по Україні – 10%;
- умови оплати – 10%;
- строки постачання – 10%;
- досвід роботи учасника – 10%;
- кваліфікація постачальника – 10%;
- наявність талонів (карток) на паливо – 10%.

Постійний розвиток військового господарства, впровадження наукової організації праці при його веденні, постійне поліпшення матеріально-побутових умов військовослужбовців, дбайливі та економічні витрати матеріальних засобів і коштів, уміле й ефективно використання техніки при виконанні господарських заходів є одним з найважливіших завдань командирів, начальників та усього особового складу військових частин та з'єднань.

Що стосується напрямків подальшого дослідження та узагальнення запропонованої методики можна відмітити наступні шляхи його застосування:

- розробка ієрархічних схем для кожного типу продукції, яка пропонується на конкурсних торгах і найбільш часто закуповується частинами НГУ;

Науково-методичний семінар кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативно-тактичного факультету Національної академії НГУ
22 січня 2019 року м. Харків

- визначення множини критеріїв зрівняння пропозицій конкурсних торгів для кожного типу продукції;
- розробка відповідного комп'ютерного програмного забезпечення для обчислення глобальних вагових коефіцієнтів пропозицій конкурсних торгів для використання їх при проведенні конкурсних торгів при закупівлі ПММ.

УДК 343.95

Коритченко К.В., завідувач кафедри загальної електротехніки Національного технічного університету «ХПІ», доктор технічних наук, старший науковий співробітник **Ніколюк В.Д.**, здобувач Національного технічного університету «ХПІ».

БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ПОЛІЦЕЙСЬКИЙ ЗАСІБ «MEGA-POLICE»

На основі нової компресійно-детонаційної технології розроблено багатофункціональний поліцейський засіб «Mega-police». Визначено найбільш ефективні напрямки застосування цього засобу та його основні характеристики.

Багатофункціональний поліцейський засіб «Mega-police» призначений для протидії масовим заворушенням шляхом багатофункціональної дії на некерований натовп:

нелетальна кінетична дія на натовп – обстріл гелювими шариками з кольоровим маркуванням порушників (на заміну водометам, рушницям з гумовими кулями);

звукова дія – створення шуму на рівні 130 дБ та вище, що за рівнем звуку відповідає реактивному двигуну (на додаток до шумових гранат);

дезорієнтування натовпу – задимлення натовпу нетоксичною речовиною (на додаток до димових гранат);

світлова дія – створення ярих спалахів світла (на додаток до світлових гранат).

Особливості:

1. Можливість вибору типу дії на натовп.
2. Надскорострільність, що складає від 1500 до 3000 пострілів за хвилину.
3. Можливість застосування кінетичної дії у зимових умовах у разі використання гелів з низькою температурою замерзання.

Суттєво зменшена витрата рідини для кінетичної дії (порівняно з водометами).

УДК 623.454.38

Коритченко К.В., завідувач кафедри загальної техніки Національного технічного університету «ХПІ», доктор технічних наук, старший науковий співробітник; **Месенко О.П.**, здобувач Національного технічного університету «ХПІ»; **Цебрюк І.В.**, доцент кафедри автомобілів Національної Академії Національної Гвардії України, кандидат технічних наук, доцент.

СИСТЕМА МАСКУВАННЯ НА НОВИХ ЕЛЕКТРОФІЗИЧНИХ ПРИНЦИПАХ

У сучасних системах озброєння виявлення та наведення на ціль відбувається у інфрачервоному діапазоні. Тепловізійні пристрої у цьому діапазоні працюють на довжині хвиль 3,5-5,5 мкм або 7,5-14 мкм. У зв'язку з тим, що довжині хвиль 3,5-5,5 мкм відповідає максимум випромінювання за температури об'єкта +300..+700 °С, то відповідні пристрої застосовують переважно у головках самонаведення керованих ракет та снарядів для ураження силових установок бронетанкової техніки. Висока чутливість тепловізорних приладів у

діапазоні 7,5-14 мкм, за якої виявляються об'єкти з температурою від -60 °С до +90 °С, зумовила їх застосування як пасивних приладів виявлення та прицілювання. Зокрема, з 1982 року відбулося оснащення танків "Леопард-1" тепловізорними прицілами. Також у цей час було встановлено тепловізорний приціл AN/TAS-6 на танк М60А1. Розвиток технологій дозволив підняти роздільну здатність тепловізорних приладів до такого рівня, що зараз дозволяє виявляти танк противника на відстані понад 6 км та вести вогонь на ураження з відстані 4 км. Тому для захисту озброєння та техніки механізованих і танкових військ Збройних Сил України необхідно застосовувати засоби створення теплових пасток та екранів у далекому інфрачервоному діапазоні. Існуючі засоби димового маскування, що застосовують на поточний час у Збройних Силах України, малоефективні у зазначеному діапазоні випромінювання.

За результатами експериментальних досліджень отримано металево-аерозольне формування з інтенсивним випромінюванням у далекому інфрачервоному діапазоні на відстані до 1 м від джерела формування за діаметром формування до 1 м. Розроблена техніка, що дозволяє забезпечити періодичність створення таких формувань з частотою від 0,01 до 1 Гц. Основним джерелом енергії розробленого пристрою слугує хімічна енергія, що робить його компактним. За зазначених параметрів такий пристрій може бути застосований на озброєнні та техніці механізованих і танкових військ для їх захисту від керованих снарядів та ракет з тепловими головками самонаведення. За рахунок періодичної дії та хімічного джерела енергії такий пристрій може працювати тривалий час (понад 10 хвилин). Це є основною відмінністю від існуючих пристроїв створення теплових пасток, що застосовують у Сухопутних військах.

УДК:331

Гончаренко Н.Г., доцент кафедри менеджменту та військового господарства Національної академії Національної гвардії України, кандидат економічних наук, доцент; **Шуба Б.І.**, магістр факультету логістики Національної академії Національної гвардії України.

РОЛЬ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕФЕКТИВНОЇ РОБОТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Для ефективної роботи будь-якого підприємства вирішальне значення має належне забезпечення досвідченими, висококваліфікованими кадрами. Досягти цього можна тільки за досконалої системи управління персоналом.

Сучасна зарубіжна практика та власний вітчизняний досвід доводять: ефективності будь-якої діяльності, зокрема в управлінні персоналом, можна досягти за умови забезпечення управлінської діяльності, практичної реалізації управлінських напрацювань, постійного удосконалення форм та методів управління та урахування динамічного розвитку нових технологій.

Кожна організація, діючи в умовах жорсткої конкуренції, постійно шукає напрями удосконалення своєї діяльності, тому у наш час більшість сучасних підприємств звертають увагу на значущість інновацій, інноваційних соціальних технологій в управлінні персоналом і стають на шлях запровадження інновацій, які перестають бути випадковим, перетворюючись при тому на безперервний процес, що забезпечує підприємству успішну діяльність на перспективний довготривалий період.

Для забезпечення ефективної системи управління персоналом необхідно проводити виважену кадрову політику та приділяти пильну увагу формуванню трудового колективу, який буде виконувати поставлені перед ним завдання.

Сьогодні людський фактор стає стратегічним фактором ефективного функціонування в сучасних нестабільних умовах. Головним елементом усієї системи управління є персонал, який одночасно може бути як об'єктом, так і суб'єктом управління.

Як відмічає Годящев М.О. «Динамічність інтеграційних процесів, що супроводжують діяльність сучасних бізнес-суб'єктів, характеризуються розширенням норм та установ до виробничої, інформаційної, науково-технічної та економічної господарських систем. У такій ситуації підприємства вимагають від своїх співробітників, окрім наявності простих професійно-кваліфікаційних навичок, присутності індивідуальних якісних характеристик, за допомогою яких персонал спроможний оперативно реагувати та адаптуватися під мінливі явища і процеси.

Сучасні глобалізаційні умови потребують мобільності та лояльності персоналу, його прагнення до самовдосконалення та підвищення професіоналізму, розвитку свого інтелектуально-трудового потенціалу, дотримання корпоративної етики та культури та інших якостей, які впливають на рівень ділової активності підприємства у ринковому оточенні».

Основною метою процесу управління персоналом підприємства на сучасному етапі є виважена політика в сфері ефективності кадрового потенціалу. Тобто необхідність виваженого підбору кадрів, які здатні ефективно працювати та в повній мірі забезпечувати потреби підприємства.

Досягнення визначеної мети може реалізуватися тільки через низку цілей, що представляють собою цілі-засоби.

УДК 62.192

Зозуля А.В., доцент кафедри бойового та логістичного забезпечення Національної академії Національної гвардії України, кандидат військових наук, полковник; **Куруч І.О.**, слухач оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, капітан.

РОЗРОБЛЕННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НГУ У ВІДПОВІДНОСТІ ДО СТАНДАРТІВ НАТО

Організація тилового забезпечення повсякденної діяльності Національної гвардії України в певній мірі схожа з її організацією у Сухопутних військах Збройних Сил України, проте має істотні особливості. Ці особливості обумовлюються тим, що на тил Національної гвардії України покладаються завдання, спрямовані не тільки на створення належних умов бойової та спеціальної підготовки військ у тиловому відношенні, але й на відповідне забезпечення виконання ними планових різномірних службово-бойових завдань, як правило, за межами пунктів постійної дислокації, шляхом відрядження військових нарядів, варт. До того ж, військові частини і підрозділи Національної гвардії України дислокуються відносно дрібними підрозділами на значних відстанях від свого ядра – органу управління, який юридично є суб'єктом господарської діяльності для даних підрозділів. Зазначені особливості накладають відбиток на всі види тилового забезпечення.

Підвищення рівня тилового забезпечення є одним з найважливіших завдань сучасного етапу становлення Національної гвардії України.

Вирішення цього завдання здійснюється в складних умовах політичних і економічних перетворень у нашій країні, конверсії воєнного виробництва і реформування усієї військової системи України.

Природньо, що корінна перебудова, яка проходить, обов'язково повинна привести до структурних змін як Національної гвардії у цілому, так і всіх ланках тилу зокрема. Проходять

суттєві зміни кількісного та якісного стану військ. Відновлюється воєнно-технічна база та перетворюється організаційно-штатна структура з'єднань і частин відповідно до характеру завдань, які стоять перед Національною гвардією. Це означає, що зростуть її можливості, рухомість і маневреність, які, в свою чергу, багато у чому залежать від своєчасного і безперервного тилового забезпечення частин і підрозділів.

Всебічне та безперервне тилове забезпечення військ і сил у більшості країн вважається одним з основних факторів успішного ведення бойових дій. Важливість системи тилового забезпечення є загально визнаною, і в сучасних умовах, на думку фахівців, вона набуває ще більшого значення. Особливо це відноситься до сухопутних військ, оскільки зараз до цього виду збройних сил ставляться вимоги щодо підвищення мобільності, маневреності, посилення взаємодії з іншими видами та родами військ, збільшенню глибини удару. Хід і результат операції залежать від того, наскільки повно і своєчасно війська будуть забезпечені всім необхідним. Тому не випадково для фахівців стало аксіомою твердження, що війська, не забезпечені в тиловому відношенні, нездатні реалізувати свої бойові можливості та поставлені завдання.

Найбільш необхідним на даному етапі є виконання таких завдань:

- аналіз системи тилового забезпечення НГУ;
- аналіз системи тилового забезпечення країн-членів НАТО;
- порівняння системи тилового забезпечення НГУ та країн учасників НАТО;
- приведення системи тилового забезпечення НГУ у відповідності до системи тилового забезпечення країн-членів НАТО.

Збройні Сили України та інші військові формування це ще не цілісний організм вищого світового рівня. Потребує оптимізації їх структура, співвідношення між видами і родами військ, система підготовки висококваліфікованих кадрів та матеріально-технічного забезпечення. Але це вже повноцінна Національна гвардія України, яка повною мірою може виконувати завдання за призначенням.

УДК 355.41

Зозуля А.В., доцент кафедри бойового та логістичного забезпечення Національної академії Національної гвардії України, кандидат військових наук, полковник; **Писаревський С.В.**, магістр оперативного-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, капітан.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ ТИЛОВИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ СИЛ ОТО В РАЙОНІ НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ, ВИКЛИКАНОГО ЧИННИКАМИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО ХАРАКТЕРУ

Війська Національної гвардії України - військово формування держави, що протидіє внутрішнім загрозам силового характеру та призначені для захисту суверенітету, територіальної цілісності та конституційного ладу України; захисту життя, прав, свобод і власності людини та громадянина від протиправних і злочинних зазіхань.

Одним із основних завдань Національної гвардії України згідно закону України “Про Національну гвардію України” є: охорона громадського порядку, захист життя, здоров'я, прав і свобод громадян, власності від протиправних і злочинних дій ; забезпечення суспільної безпеки при проведенні масових заходів, запобігання й припинення масових заворушень.

При виконанні вказаних завдань в населених пунктах виникають проблемні питання по всебічному в тому числі тиловому забезпеченню особового складу: організація харчування особового складу; організація заправки (дозаправки) техніки паливо – мастильними

матеріалами; організація відпочинку особового складу військових нарядів; організація надання медичної та ветеринарної допомоги особовому складу, службовим тваринам при виникненні необхідності;

Досвід специфічних дій у таких операціях викликаних чинниками соціально – політичного характеру, а також забезпечення їх проведення (у тому числі і у тиловому відношенні) залишились за рамками досліджень військової науки. Зважаючи на значну не схожість організаційно-штатної структури, принципів застосування і всебічного забезпечення з'єднань, частин та підрозділів Національної гвардії України, досвід тилового забезпечення угруповань Національної гвардії України під час виконання службово – бойової діяльності необхідно аналізувати та враховувати визначені принципи тилового забезпечення військ, вдосконалювати організаційно-штатні структури тилових підрозділів та підрозділів технічного забезпечення та їх оснащення.

Основними принципами тилового забезпечення повинні бути:

- створення зведених формувань підрозділів тилового та технічного
- забезпечення при територіальних командуваннях або на базі основних з'єднань ОТО;
- своєчасне, повне забезпечення зведених формувань підрозділів тилового та технічного забезпечення всіма видами матеріальних засобів;
- забезпечення якісного зберігання всіх видів матеріальних засобів, своєчасне їх поповнення та оновлення;

При цьому створення зведених формувань тилу вимагає перерозподіл фахівців тилу, транспортних і матеріальних засобів в середині з'єднання (частини), а також поповнення їх відсутніми засобами захисту, пальним, продовольством, речовим та іншим майном для повноцінної організації та управління тиловим забезпеченням угруповань Національної гвардії України.

УДК 621.436

Коритченко К.В., завідувач кафедри загальної техніки Національного технічного університету «ХПІ», д.т.н., с.н.с.; **Касимов А.М.**, начальник кафедри загальновійськових дисциплін Інституту танкових військ НТУ «ХПІ»; **Цебрюк І.В.**, доцент кафедри Національної Академії Національної Гвардії України, к.т.н., доцент.

ПОЛЕГШЕННЯ ПУСКУ ДИЗЕЛЬНОГО ДВИГУНА З ЗАСТОСУВАННЯМ СИСТЕМИ ІМПУЛЬСНОГО ФАКЕЛЬНОГО ЗАПАЛЮВАННЯ

Для вирішення проблеми холодного пуску запропоновано підігрівати частку повітряного заряду з формуванням двотемпературного шарового заряду. За результатами досліджень виявлено незначне змішування підігрітої частки з основним холодним повітряним зарядом в циліндрі двигуна під час такту стиску. В кінці такту стиску в шарі повітряного заряду, який був попередньо підігрітий, досягається температура, за якої відбувається надійне самозаймання палива. В результаті, значно збільшено енергоефективність підігрівачів.

З метою визначення оптимальних технічних рішень щодо системи імпульсного факельного запалювання були проведені експериментальне та теоретичне дослідження. Для досліджень процесу запалювання паливо-повітряної суміші від свічок різного типу дії була створена експериментальна установка, за допомогою якої проведена експериментальна перевірка надійності запалювання паливо-повітряної суміші від свічок іскрового запалювання та розжарення. Досліджувався вплив типу свічки, взаємного розташування свічок і форсунки і відстань електродів від сопла форсунки на надійність запалення. За результатами експерименту виявлено, що свічка розжарення не забезпечує запалювання паливного факелу

Науково-методичний семінар кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативно-тактичного факультету Національної академії НГУ

22 січня 2019 року м. Харків

в умовах проведених досліджень. Це дає підставу вважати недоцільним застосування свічки розжарення в системі імпульсного факельного запалювання. Нарівні з цим виявлено, що використання свічки іскрового запалювання забезпечує запалювання паливного факелу у 77% спроб, але потребують оптимізації взаємне розміщення свічки та форсунки і відстань електродів свічки від сопла форсунки.

Проведене теоретичне дослідження процесу стиснення повітряного заряду в танковому двотактному дизельному двигуні в умовах застосування імпульсного факельного запалювання. За результатами досліджень визначений пріоритет застосування свічок іскрового запалювання при розробці системи імпульсного факельного запалювання, а також визначені напрямки розвитку систем імпульсного факельного запалення для полегшення пуску дизельного двигуна.

Досліджено впливу завихрень повітря, що виникають у циліндрі двигуна в момент наповнення його повітряним зарядом внаслідок тангенціального нахилу бокових стінок впускних вікон циліндру, на стиснення повітряного заряду в циліндрі двигуна в умовах його пошарового розігрівання. За результатами дослідження виявлено, що під час стиснення повітряного заряду в дизельному двигуні в умовах пошарового розігрівання зберігається наявність локальних різнотемпературних зон. За рахунок цього створюються умови для надійного самозаймання палива.

УДК 623.618.623

Зозуля А.В., кандидат військових наук, доцент кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, полковник; **Оришній Я.М.**, слухач 757 навчальної групи оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, капітан.

РОЗРОБЛЕННЯ СЦЕНАРІЮ ДІЙ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ТА ПІДРОЗДІЛІВ ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПЕРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ПРИ РЕАГУВАННІ НА НАДЗВИЧАЙНУ СИТУАЦІЮ ТЕХНОГЕННОГО ХАРАКТЕРУ РЕГІОНАЛЬНОГО РІВНЯ

Зростання масштабів господарської діяльності і кількості великих промислових комплексів, концентрація на них агрегатів і установок великої і надвеликої потужності, використання у виробництві великих кількостей потенційно небезпечних речовин збільшує вірогідність виникнення техногенних аварій. Надзвичайні ситуації техногенного походження загрожують людині, економіці і природному середовищу або здатні створити загрозу внаслідок імовірного вибуху, пожежі, затоплення або забруднення (зараження) навколишнього середовища.

Надзвичайні ситуації техногенного характеру виникають на хімічно небезпечних об'єктах, радіаційно небезпечних об'єктах, вибухо- та пожежонебезпечних об'єктах, а також гідродинамічно небезпечних об'єктах. Останнім часом значно зросла, також, небезпека від аварій і катастроф на транспорті.

Надзвичайні ситуації техногенного характеру класифікуються за такими основними ознаками:

- за масштабами наслідків (об'єктового, місцевого, регіонального і загальнодержавного рівня);
- за галузевою ознакою (надзвичайні ситуації у сільському господарстві; у лісовому господарстві; у заповідній території, на об'єктах особливого природоохоронного значення; у водоймах; матеріальних об'єктах – об'єктах інфраструктури, промисловості, транспорту, житлово-комунального господарства та населення – персонал підприємств та установ, мешканці житлових будинків, пасажери транспортних засобів).

Науково-методичний семінар кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативно-тактичного факультету Національної академії НГУ

22 січня 2019 року м. Харків

Аварії техногенного характеру класифікуються також з урахуванням масштабу заподіяних чи очікуваних економічних збитків.

Тому на основі викладеної вище теми та основного матеріалу основою даної роботи є удосконалення та покращення умов та способів проведення розрахунків необхідних матеріальних засобів у частині безпосередньо перед виконанням завдання.

УДК 629.017

Літвінов О.В., кандидат технічних наук, старший викладач кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативно- тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник; **Остапенко О.М.**, слухач 376-А навчальної групи оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, майор.

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИПРОБУВАНЬ НОВОЇ ТА МОДЕРНІЗОВАНОЇ АВТОМОБІЛЬНОЇ ТЕХНІКИ

Випробування є єдиним джерелом отримання майже усіх достовірних відомостей про властивості і якість зразків АБТТ на усіх етапах їх життєвого циклу – від розробки проектів і до закінчення терміну служби – і є основою для удосконалення конструкції, технології виготовлення, планування постачання запасними частинами, технічного обслуговування в експлуатації. При створенні нових і модернізації машин, що випускаються, при організації технічної експлуатації діючого парку, за результатами випробувань оцінюють техніко-економічні показники функціонування в різних умовах.

Науковцями різних організацій та навчальних закладів запропонована система для визначення параметрів руху автотранспортних засобів при динамічних (кваліметричних) випробуваннях на основі датчиків прискорення. Вказана система дозволяє проводити випробування на керованість, стійкість, маневреність, потужність двигуна та інші властивості. Однак на даний час вона не використовується при випробуваннях, як автомобільної техніки так і спеціалізованих броньованих автомобілів Національної гвардії України та потребує адаптації і вдосконалення.

Результати експериментальних досліджень при оцінюванні показників динамічності спеціалізованих броньованих автомобілів та базових шасі на яких вони виконанні, як одиночного автомобіля так і у складі колони, а саме: КрАЗ «Shrek», КрАЗ «Feona», КрАЗ-5233 та КрАЗ-6322, що дозволить їх порівняти з даними та вимогами які викладені у нормативних документах. Запропоновано проводити комплексну оцінку показників динамічності за допомогою мобільного вимірювального комплексу (МВК), що дозволить підвищити ефективність випробувань.

УДК 629.017

Гавриляк А.С., слухач 376-А навчальної групи оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник.

ВИЗНАЧЕННЯ ТЯГОВИХ ПОКАЗНИКІВ ВІЙСЬКОВОЇ АВТОМОБІЛЬНОЇ ТЕХНІКИ ЧАСТИН ТА З'ЄДНАНЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Важливою складовою парку військової техніки Національної гвардії України (НГУ) є спеціальна колісна техніка (СКТ), що використовується у службово-бойовій діяльності для перевезення особового складу, озброєння, боєприпасів, спеціального обладнання та засобів до

місць виконання службово-бойових завдань, тощо. На сьогоднішній день існуючий парк СКТ НГ України характеризується значною різномарочністю і великою кількістю модифікацій, при цьому в значній мірі він представлений застарілими зразками, які не у повній мірі відповідають сучасним умовам використання.

Для прийняття на озброєння нових або модернізованих зразків СКТ повинна пройти державні випробування, для підтвердження заявлених тактико-технічних характеристик (ТТХ), з урахуванням умов їх експлуатації. Найбільша увага під час випробувань, виходячи з призначення СКТ, повинна приділятися саме динамічним (тяговим) властивостям та оцінці їх показників. Тому актуальною задачею є розробка методу експериментального оцінювання показників динамічності та опору руху спеціальної колісної техніки під час проведення дорожніх випробувань, при цьому забезпечити ефективність випробувань.

Метод оцінки динамічних (тягових) властивостей автомобіля, що визначають можливу швидкість руху автомобіля на дорогах з різним опором коченню, розроблений академіком Є.А. Чудаковим. Його динамічна характеристика, що запропонована в 1928 р., є загальноприйнятою до теперішнього часу.

Визначати динамічний фактор, як тягового показника, прийнято теоретичним шляхом у зв'язку з тим, що виникають труднощі по його визначенню, як на стендах з біговими барабанами, так і дорожнім методом.

Таким чином, існуючі на даний час методи не дають в повній мірі оцінити тягові показники. Відсутні методи по визначенню динамічного фактору в дорожніх умовах, що не відповідає вимогам до ефективності випробувань. Вказані питання потребують подальших досліджень.

УДК 629.017

Ткачук О.Г., слухач 376-А навчальної групи оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, майор.

МАНЕВРЕНІСТЬ ЯК ВАЖЛИВА ВЛАСТИВІСТЬ АВТОМОБІЛІВ ТА БОЙОВИХ МАШИН НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Практика використання АБМ, в зоні проведення АТО показує, що існуюча система управління поворотом цих машин, які використовуються підрозділами Національної гвардії України (НГУ), Збройними Силами України (ЗСУ), Державної прикордонної служби (ДПС) для виконання службово-бойових (бойових) завдань, не в достатній мірі забезпечує їх високу маневреність.

Маневреність є однією із важливих експлуатаційних властивостей колісних АБМ. Маневреність – це складна експлуатаційна властивість яка характеризує здатність колісної машини до швидкої зміни свого положення відносно поперечного перерізу дороги. Мінімальний радіус повороту є показником статичної повороткості автомобільної техніки.

Переважає більшість колісних АБМ машин для зміни свого положення відносно поперечного перерізу дороги використовують кінематичний спосіб управління за допомогою напрямних коліс однієї, як правило, передньої осі або у разі ведучих напрямних коліс – переднього мосту. Динамічний спосіб повороту машин набув широкого поширення на гусеничних машинах, забезпечуючи поворот машини практично на місці. Але використання цього способу повороту для колісної техніки можливе лише у разі застосування на них електромеханічної трансмісії.

Отже, вирішення питання підвищення маневреності військової автомобільної техніки є важливим питанням.

УДК 355.66 : 355.68

Минько О.В., старший викладач кафедри бойового та логістичного забезпечення Національної академії Національної гвардії України, майор; **Кодацький А.В.**, магістр оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, майор.

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ НАЧАЛЬНИКА РЕЧОВОЇ СЛУЖБИ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ З ОРГАНІЗАЦІЇ РЕЧОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЙ ПО НЕДОПУЩЕННЮ МАСОВОГО ПЕРЕХОДУ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ З ТЕРИТОРІЇ СУМІЖНИХ ДЕРЖАВ

Завдання речової служби територіального управління Національної гвардії України полягає у виборі найкращого з можливих варіантів значень параметрів речового забезпечення, при максимально можливій ефективності оперативно-службових дій і використанні ресурсів. Речове забезпечення територіального управління Національної гвардії України здійснюється Головним управлінням Національної гвардії України через органи і підрозділи забезпечення Національної гвардії України в межах коштів, передбачених на зазначені цілі.

Для раціонального використання речового забезпечення дій по недопущенню масового переходу державного кордону з території суміжних держав існує необхідність проведення ряду досліджень, що включають в себе дослідження об'єкту речового забезпечення і розробку моделі визначення рівня надійності даного ресурсного забезпечення елементів оперативної побудови в ході спеціальної операції по недопущенню масового переходу державного кордону. З погляду на планування речового забезпечення та управління ресурсами виникає необхідність у аналізі типових завдань елементів оперативної побудови та способів їх виконання. На основі проведеної аналітичної роботи в подальшому визначається перелік і обсяг речового забезпечення для їх реалізації. Крім того, необхідно провести оцінку значущості елементів оперативної побудови та видів матеріально-технічних засобів та запасів речової служби для виконання завдань за призначенням по кожному елементу.

Під час планування речового забезпечення прикордонних операцій зазвичай виникає низка управлінських завдань щодо обґрунтування економічних параметрів: аналіз та прогнозування витрат ресурсів кожним елементом оперативної побудови та на операцію в цілому; розподіл матеріальних засобів між елементами оперативної побудови; визначення обсягу резерву (запасів) та їх перерозподіл під час операції; обґрунтування найбільш раціональної системи і процесу транспортування та зберігання. Кожне з наведених завдань спрямовано на вибір шляхів досягнення мети з різними результатами та витратами ресурсів і часу.

Для вирішення перерахованих завдань існує необхідність у розробленні єдиних методичних рекомендацій щодо роботи начальника речової служби територіального управління Національної гвардії України з організації речового забезпечення дій по недопущенню масового переходу державного кордону з території суміжних держав, що дозволить знаходити найкращі варіанти та способи досягнення мети операцій з огляду на її речове забезпечення.

УДК 623.4.01

Рікунов О.М., старший викладач кафедри технічного та тилового забезпечення факультету логістики Національної академії Національної гвардії України, майор.

СТАНДАРТИ НАТО ДЛЯ ЗАХИСТУ БРОНЕТЕХНІКИ НГУ

В 2000-і роки відбулася суттєва трансформація поглядів на функціональне призначення корпусу бойової броньованої машини (ББМ) легкої категорії. Корпус став виконувати роль каркаса з мінімальним рівнем захисту, на який нависили змінні захисні модулі з різними балістичними й протимінними властивостями.

Спочатку, для забезпечення вимог по підвищенню балістичного захисту існуючих колісних БТР і інших ББМ, сталі застосовувати навісну броню зі сталевих листів.

Таким чином, еволюція захисту колісних ББМ проходить ті ж етапи, що танки й гусеничні машини, але значно динамічніше. У колісних ББМ теж настає край по масі й виникає необхідність в інших технологіях захисту. У першу чергу, це динамічний і активний захисти. Динамічний захист уже інтегрований у французький БТР VBCI і німецький Boxer, а також в американський Stryker.

Активний захист типу Trophy і Iron Fist (Ізраїль) у цей час спрацьовується в прототипах Stryker і Pandur-II. Інші комплекси активного захисту, у тому числі американська система Quick Kill, система DIME з вольфрамовими частками, також досліджуються на предмет можливої інтеграції.

Також тривають дослідження можливості застосування електромагнітної броні. Досягнуто позитивні результати захисту при атаці звичайного кумулятивного снаряда, у тому числі РПГ-7, однак захист від тандемних боєприпасів поки не забезпечений. Одночасно з розвитком цих технологій удосконалюється класичний комбінований захист.

До 1990-х років практично у всіх колісних ББМ захист від мін і інших вибухових пристроїв відповідав рівню 1 STANAG 4569, тобто забезпечувалася протимінна стійкість при вибуху підривного пристрою із тротиловим еквівалентом 3-4 кг. Розглянуто питання досягнення четвертого рівня балістичного захисту завдяки броньованому алюмінієвому корпусу товщиною 32 мм із накладними високотвердими плитками й протиосколковою підбивкою, п'ятого рівня балістичного захисту й захисту від РПГ колісної бронетехніки із застосуванням титанових пластин й комбінованої основної броні (сталі + алюмінієвий сплав і підбивка),

Бойові дії у Східних областях України ще й ще раз підтвердили, що протимінний захист сучасних зразків колісних ББМ виходить на перший план і повинен забезпечувати захист від вибуху мін із тротиловим еквівалентом 8-10 кг тринітротолуолу, тобто відповідати вимогам рівнів 3 і 4 STANAG 4569. Це досягається використанням "V"-образної форми днища (практично у всіх сучасних колісних ББМ), застосуванням структур і матеріалів, що поглинають енергію, збільшенням кліренсу, скороченням зварених швів у конструкції нижньої частини корпусу, установкою додаткових легко змінних броньованих відбивачів з композитних матеріалів, сталі й інших матеріалів.

У сучасних колісних машин передбачене використання протимінних сидінь членів екіпажа. Ці сидіння підвішуються до стелі або закріплюються до бортів. Подібні пристрої були апробовані в конструкції сидінь механіків-водіїв танків III післявоєнного покоління.

Збільшення кліренсу ББМ на 100 мм зменшують величину ударного імпульсу від вибуху протитанкової міни на 12% на днище бойової машини.

УДК 355.69 : 355.351

Минько О.В., старший викладач кафедри бойового та логістичного забезпечення Національної академії Національної гвардії України, майор; **Яровой Г.Г.**, слухач магістратури оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, майор.

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ НАЧАЛЬНИКА СЛУЖБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПАЛЬНО-МАСТИЛЬНИМИ МАТЕРІАЛАМИ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ З ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПАЛЬНО-МАСТИЛЬНИМИ МАТЕРІАЛАМИ ПІД ЧАС ДІЙ ПО ПІДТРИМАННЮ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ

Перспектива та можливі складові угруповань Національної гвардії України за останній час набули певної актуальності з причин збільшення та ускладнення завдань, які виконують

Науково-методичний семінар кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативно-тактичного факультету Національної академії НГУ

22 січня 2019 року м. Харків

підрозділи НГУ та обмеженості чисельності НГУ. Це змушує керівництво держави переміщувати підрозділи НГУ по всій території держави у стислі строки. Національна гвардія України, маючи на озброєнні велику кількість різноманітної бойової і спеціальної техніки, повинна мати надійне і безперебійне постачання паливно-мастильними матеріалами.

Ці питання набули найбільшої актуальності саме зараз, під час проведення Операції Об'єднаних Сил в ОРДЛО.

Практика організації забезпечення паливно-мастильними матеріалами як Національної гвардії так і Збройних Сил України показала, що існуюча система їх своєчасного підвезення та зберігання виявилась обмежено спроможною виконувати завдання в ході мобілізаційного та оперативного розгортання, а також безпосередньо в інтересах застосування угруповань військ (сил), тому її функціонування, як в мирний так і особливий період потребує кардинальних змін.

В силових структурах держави вже розпочато процес проведення організаційних заходів щодо створення сучасної системи логістики відповідно до стандартів НАТО. Досвід проведення операцій країн-членів НАТО, а також досвід участі НГУ в ООС є унікальним з точки зору його вивчення задля перспективи вдосконалення роботи начальників родів військ та служб, в тому числі і начальника служби забезпечення пально-мастильними матеріалами територіального управління Національної гвардії України.

Разом з тим, завжди існує ймовірність дій угруповань військ, части та підрозділів в умовах введення режиму надзвичайного стану. З огляду на зазначене вище, існує необхідність у ретельному розгляді порядку роботи

начальника служби забезпечення пально-мастильними матеріалами територіального управління Національної гвардії України з організації забезпечення пально-мастильними матеріалами під час дій по підтриманню правового режиму надзвичайного стану. Умови роботи в даному режимі значно впливатиме на роботу всіх посадових осіб.

Таким чином, метою доповіді є загострення уваги на вивченні особливостей роботи начальника служби забезпечення пально-мастильними матеріалами територіального управління Національної гвардії України з організації забезпечення пально-мастильними матеріалами та на перспективі розроблення відповідних рекомендацій даній посадовій особі під час проведення заходів по підтриманню правового режиму надзвичайного стану.

УДК 351.864. 52

Василенко В.П., кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри бойового та логістичного забезпечення Національної академії Національної гвардії України; **Цимбал М.Р.**, слухач магістратури оперативного-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, майор.

МОДЕЛЬ ІНФОРМАЦІЙНОГО ОБМІНУ В АВТОМАТИЗОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ МАТЕРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ В ДВОРІВНЕВІЙ ЛОГІСТИЧНІЙ СИСТЕМІ

Автоматизація управління запасами матеріальних ресурсів, в сучасних логістичних системах є актуальним, багатоплановим завданням. Актуальність цього процесу визначається передусім жорсткими вимогами, що пред'являються до оперативності управління запасами, необхідністю переробки в короткі терміни великих потоків найрізноманітнішої інформації, різноманітним номенклатури матеріальних ресурсів, складністю самої логістичної системи і так далі. Природно, що людина в силу обмеженості своїх психофізіологічних можливостей не

в силах впоратися з цим завданням без застосування засобів автоматизації управління у вигляді автоматизованій системі управління запасами матеріальних ресурсів (АСУ ЗМР).

Одним найважливішим завданням, що виникає в процесі проектування АСУ ЗМР являється розробка математичного і інформаційного забезпечення АСУ. Вони реалізуються, як правило, у вигляді комплексу моделей управління запасами матеріальних ресурсів.

Розглянуто ряд математичних моделей, що описують управління запасами в простих логістичних системах з одним складом і одним споживачем. У той же час сучасні логістичні системи, як відомо, мають набагато складнішу структуру, що включає декілька рівнів складів із запасами матеріальних ресурсів, територіально розподіленою сукупністю постачальників і споживачів, взаємозв'язаних між собою складною мережею матеріальних потоків. Показано, що вони не можуть служити основою для розробки математичного і раніше усього інформаційного забезпечення сучасних АСУ ЗМР.

Запропонована математична модель побудови дворівневої логістичної системи, в якій логістики першого і другого рівнів мають у своєму розпорядженні склади із запасами матеріальних ресурсів, а логістики третього рівня вирішують завдання остаточного розподілу матеріальних ресурсів між споживачами. Для кожного рівня логістики мовою теорії великих кількостей будуються відповідні моделі їх функціонування.

Побудовані теоретико-множинні, математичні співвідношення є узагальненою (концептуальною) моделлю інформаційного обміну дворівневої логістичної системи в процесі управління запасами матеріальних ресурсів. Ця модель відбиває загальну схему інформаційних потоків в типовій групі (ТГ) споживачів інформації, якими, як правило, є персонал логістичної системи і споживачі матеріальних ресурсів. В той же час, окремі ТГ можна розглядати в якості неділимих елементів ТГ більш високих рівнів, що дозволяє масштабувати модель інформаційного обміну в процесах управління запасами логістичної системи довільної міри складності за умови однотипності (в даному випадку ієрархічності) структури складових її підрозділів.

УДК 629.076:623.426

Бухун А.Г., заступник начальника оперативно-тактичного факультету з навчальної роботи – начальник навчальної частини Національної академії Національної гвардії України, к.пед.н, полковник; **Бурий А.О.**, слухач 376 навчальної групи оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, капітан.

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ АВТОМОБІЛЬНОЇ ТА БРОНЕТАНКОВОЇ ТЕХНІКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ПРИ ПРОВЕДЕННІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОПЕРАЦІЇ ІЗ ЗАЧИЩЕННЯ ТА ЗВІЛЬНЕННЯ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

Головними факторами, що впливають на ефективність застосування автомобільної та бронетанкової техніки Національної гвардії України при проведенні спеціальної операції із зачищення та звільнення населених пунктів є: бойові та експлуатаційні якості бронетанкової і автомобільної техніки; протидія противника; рівень підготовки водіїв (механіків – водіїв); маршрут руху; інфраструктура населених пунктів; погода, час доби; організація всебічного забезпечення.

В доповіді обґрунтована актуальність визначення показника ефективності використання автобронетанкової техніки підрозділами НГУ при проведенні спеціальної операції із зачищення та звільнення населених пунктів.

Для успішного вирішення службово-бойових завдань необхідно максимально використовувати можливості автобронетанкової техніки та оцінювати ефективність її застосування. В теперішній час для такого обліку і оцінки роботи, технічного стану автобронетанкової техніки використовуються спеціальні показники роботи автомобільної техніки, які являють собою числове вираження вимірників або їх відношення. Це коефіцієнт технічної готовності; коефіцієнт використання автопарку; коефіцієнт використання робочого часу; коефіцієнт використання пробігу; коефіцієнт використання вантажопідйомності; швидкість руху; середньодобовий пробіг і продуктивність роботи автомобілів. Але існуючі показники не дають можливості узагальнено оцінити рівень ефективності застосування автомобілів та бойових машин при проведенні спеціальної операції із зачищення та звільнення населених пунктів. Тому виникла потреба отримати узагальнений коефіцієнт ефективності використання автобронетанкової техніки підрозділами НГУ при проведенні спеціальних операцій. Запропоновано в якості показника ефективності застосування автобронетанкової техніки використовувати комплексний показник - узагальнений коефіцієнт ефективності використання автобронетанкової техніки підрозділами НГУ при проведенні спеціальних операцій із зачищення та звільнення населених пунктів та визначити напрями підвищення ефективності застосування автобронетанкової техніки.

У доповіді розглянуті шляхи підвищення ефективності застосування автомобільної та бронетанкової техніки при проведенні спеціальної операції із зачищення та звільнення населених пунктів.

УДК 629.076:623.426

Бухун А.Г., заступник начальника оперативно-тактичного факультету з навчальної роботи – начальник навчальної частини Національної академії Національної гвардії України, к.пед.н, полковник; **Скринник О.В.**, слухач 376 навчальної групи оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник.

ОБҐРУНТУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ТА КРИТЕРІЇВ ЕКСПЛУАТАЦІЙНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ВІЙСЬКОВОЇ АВТОМОБІЛЬНОЇ ТЕХНІКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ БОЙОВИХ ДІЙ

Різноманітність умов експлуатації обумовило широку спеціалізацію автомобілів, які відрізняються специфічними властивостями, що забезпечують їхнє використання в конкретних умовах з найбільшою ефективністю при надзвичайних обставинах.

У доповіді розглянуто одну групу властивостей – експлуатаційні властивості автомобіля. Вони характеризують можливість його ефективного використання у певних умовах і дозволяють визначити, якою мірою конструкція автомобіля відповідає вимогам експлуатації при надзвичайних обставинах. До основних експлуатаційних властивостей відносяться: тягово-швидкісні властивості (динамічність), гальмівні властивості, паливну економічність, керованість, стійкість, прохідність, плавність ходу.

В доповіді зазначається, що до дорожніх умов, які впливають на технічні параметри, конструкцію й експлуатаційні властивості автомобілів, відносять – характеристики профілю і плану доріг, рельєф місцевості, вид і рівень дорожнього покриття, інтенсивність руху, перешкоди руху, стабільність дорожнього стану, режими руху. Дорожні і транспортні умови більшою мірою впливають на середні технічні швидкості й ефективність роботи автомобілів.

Атмосферно-кліматичні умови також значно впливають на роботу автомобіля. При низькій температурі ускладнюється запуск двигуна, відбувається його переохолодження, підвищення в'язкості палива, загустіння мастила, більш інтенсивне зношення двигуна й інших

агрегатів. Основними структурними параметрами атмосфери є температура, тиск і щільність повітря. Найбільший вплив на роботу автомобіля має температура навколишнього повітря.

Загалом, доповідь свідчить про важливість і необхідність обліку впливу умов експлуатації на експлуатаційні властивості автомобілів.

УДК 629.076:623.426

Ковтун А.В., доцент кафедри бойового та логістичного забезпечення Національної академії Національної гвардії України, к.т.н, доцент; **Халацький А.І.**, слухач 376 навчальної групи оперативного-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, майор.

ПОКАЗНИКИ І КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ РЕМОНТНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ПРИ ВИКОНАННІ СЛУЖБОВО-БОЙОВИХ ЗАВДАНЬ ЗА МЕЖАМИ ПУНКТІВ ПОСТІЙНОЇ ДИСЛОКАЦІЇ ПІД ЧАС УСКЛАДНЕННЯ ОПЕРАТИВНОЇ ОБСТАНОВКИ

Виконання службово – бойового завдань завжди супроводжується використанням автобронетанкової техніки (АБТТ), а від її технічного стану та якості обслуговування залежить успішність виконання цих завдань.

На озброєнні Національної гвардії України (НГУ) знаходиться велика кількість різноманітних зразків озброєння та військової техніки (ОВТ), експлуатація яких як в мирний так і воєнний час здійснюється для підтримки постійної бойової готовності машин до виконання завдань за призначенням та забезпечення підготовки особового складу.

Враховуючи перспективи розвитку ОВТ та підвищені вимоги, що висувуються до системи ТО і Р, гостро постала необхідність в розробленні нового покоління універсальних та уніфікованих (модульних) рухомих технічних засобів обслуговування, діагностики, ремонту та евакуації.

Ефективність застосування ремонтних підрозділів значною мірою залежить від рівня їх технічного забезпечення. Результат цього висновку підтверджено досвідом проведення операції об'єднаних сил (ООС). В ході ООС виникли проблеми, викликані впливом різноманітних чинників.

Вітчизняний і зарубіжний досвід показує, що парк рухомих технічних засобів обслуговування, діагностики, ремонту та евакуації з появою нового сучасного ОВТ потребує удосконалення з метою підтримки постійної бойової готовності існуючого і перспективного ОВТ до виконання завдань за призначенням.

Ремонтні майстерні бувають рухомими і стаціонарними. Рухомі ремонтні майстерні оснащені спеціальною технікою та установками, обладнанням, виробничими наметами та іншими матеріально-технічними засобами, розміщеними на транспорті. Вони здатні переміщатися в повному складі в задані райони, де в стані часткового або повного розгортання можуть виконувати ремонт машин і їх складових частин відповідно до встановлених виробничих потужностей.

Для вирішення службових завдань з високою ефективністю рухомі засоби ТО і Р на колісному шасі повинні оснащуватися досконалим обладнанням, інструментом та пристосуваннями загального та спеціального призначення в залежності від того з яким ОВТ вона буде працювати.

Однак існують проблеми при розробленні та експлуатації засобів технічного обслуговування і ремонту (ЗТОіР): відсутність єдиного підходу до визначеності часу і місця проведення робіт з обслуговування і ремонту, об'єму і їх змісту, а також невизначеності єдиної

методології побудови їх; наявні технічні і виробничі засоби не відповідають сучасним вимогам; інструмент, що використовується для ТО і Р, як правило, повинен бути стандартизований.

Таким чином, проведений аналіз ефективності застосування ремонтних засобів при виконанні службово – бойових завдань (СБЗ) в сучасних умовах підтверджує, що в частинах та підрозділах НГУ більше уваги необхідно приділяти освоєнню нових сучасних засобів проведення ТО і Р, підготовки технічних фахівців з урахуванням досвіду, набутого під час проведення ООС.

УДК 629.076:623.426

Ковтун А.В., доцент кафедри бойового та логістичного забезпечення Національної академії Національної гвардії України, к.т.н, доцент; **Гузенко І.О.**, слухач 376 навчальної групи оперативного-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, майор.

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДГОТОВКИ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ В ОПЕРАТИВНО-СЛУЖБОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ОХОРОНИ КОРДОНУ

У доповіді обґрунтовано актуальність задачі визначення ефективності використання автобронетанкової техніки підрозділами з охорони кордону як у мирний так і у воєнний час, яка заключається в ціленаправленому впливі на сили і засоби автомобільної служби з метою досягнення максимальної ефективності їх використання в самих складних умовах оперативної обстановки. Проведено аналіз планування та організації використання автобронетанкової техніки підрозділами з охорони кордону, та показано, що для успішного виконання поставлених завдань необхідно максимально використовувати можливості автомобільного транспорту шляхом раціонального планування експлуатації, систематичного обліку та оцінки виконаної роботи автобронетанковою технікою.

Планування має на меті забезпечити:

- технічне забезпечення завдань, покладених на підрозділи;
- постійне утримання машин у справному стані;
- технічно правильне, ефективне та економне використання машин;
- своєчасне проведення технічного обслуговування та ремонту машин;
- розрахунок потреби частини в пально-мастильних, експлуатаційних матеріалах, агрегатах, тентах, акумуляторах, а також у коштах для експлуатації та ремонту машин.

Для забезпечення успішного виконання служби з охорони кордону та забезпечення громадської безпеки виділяються такі види нарядів:

- патруль;
- пересувну групу швидкого реагування;
- пост охорони порядку;
- наряд на контрольно - пропускному пункті;
- військовий ланцюжок.

Пересувним групам швидкого реагування для забезпечення служби, як правило виділяються спеціальні автомобілі.

Доставка особового складу військових нарядів від пункту постійної дислокації до місць несення служби проводиться на машинах в складі колон.

Головними факторами, що впливають на хід несення служби є: бойові та експлуатаційні якості бронетанкової і автомобільної техніки; протидія противника; рівень

підготовки водіїв (механіків – водіїв); стан маршруту руху; погода, час доби; організація всебічного забезпечення.

Проведено оцінку ефективності використання автобронетанкової техніки підрозділами з охорони кордону в сучасних умовах, та встановлено що існуючі показники які характеризують ефективність використання автотранспорту необхідно вдосконалювати.

З урахуванням умов використання автобронетанкової техніки в підрозділах з охорони кордону, пропонується оцінювати ефективність використання автобронетанкової техніки в умовах протидії порушникам, комплексним показником – узагальненим коефіцієнтом ефективності здійснення патрулювання.

УДК 629.076:623.426

Ковтун А.В., доцент кафедри бойового та логістичного забезпечення Національної академії Національної гвардії України, к.т.н, доцент; **Деркач Р.С.**, слухач 376 навчальної групи оперативного-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник.

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕХНІЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ВІЙСЬКОВОЇ АВТОМОБІЛЬНОЇ ТЕХНІКИ В ПОЛЬОВИХ УМОВАХ

На військові частини Національної гвардії України покладаються завдання, що вимагають постійної бойової готовності та підвищеної мобільності.

Одним з найважливіших напрямків підвищення бойової готовності і мобільності військ є своєчасне і якісне рішення задач їхнього технічного обслуговування. Достатня кількість і відповідна якість озброєння і військової техніки складають матеріальну базу високої бойової готовності військових формувань.

Тактика застосування частин і підрозділів Національної гвардії України вимагає швидкого маневрування військ, їхнього блискавичного зосередження, чи розосередження, перегрупування для успішного проведення стрімких операцій. У зв'язку з цим велика надія покладається на оснащення військ сучасною автомобільною технікою, що забезпечить високий рівень оперативної і тактичної мобільності.

У зв'язку з цим, необхідно оцінити сучасний рівень бойової готовності техніки до виконання завдань, та спрогнозувати майбутній рівень бойової готовності при проведенні заміни техніки.

Забезпечення високої бойової готовності військ є найважливішою задачею їх бойової підготовки.

Бойова готовність військ визначається їх здатністю своєчасно переходити в стан, з якого вони можуть організовано вступити в бій з противником і успішно виконати поставлену задачу.

Основними складовими бойової готовності військ є:

- високий рівень бойової та психологічної підготовки, фізична витримка і дисциплінованість особового складу;
- укомплектованість військовою технікою та її готовність до бойового застосування;
- забезпеченість необхідними запасами.

Основними показниками рівня бойової готовності військ є терміни їх підготовки до ведення бойових дій. При цьому враховується час виходу частин і підрозділів по тривозі з місць постійної дислокації та завершення всіх робіт в районі зосередження. При цьому необхідно враховувати своєчасного прибуття в повному складі частин і підрозділів в

призначені райони, незалежно від дальності їх розташування, зберігаючи високу боєздатність озброєння, військової техніки та особового складу.

Підтримання високої бойової готовності військ, організація швидкого виходу озброєння і техніки із парків і вивозу зі сховищ запасів матеріальних засобів являє складну комплексну організаційно-технічну задачу.

Поняття «бойова готовність машин» є комплексним, яке включає технічну готовність машини і готовність екіпажу до виконання бойової задачі. Бойова готовність – це стан системи «екіпаж – машина», який визначає її здатність в заданий термін приступити до виконання бойової задачі і потенційну можливість її виконання.

Для переведення техніки з режиму очікування в готовність до бойового застосування виконуються роботи по розгерметизації машин, підготовки до пуску двигуна, пуску і прогріву двигунів до експлуатаційної температури, контрольному огляду машин з метою визначення їх готовності до руху, підготовці озброєння, радіостанцій, систем захисту та інш. Щоб підрозділи швидше покидали місця постійної дислокації, весь обсяг робіт ділять на два етапи. В парках виконуються лише мінімум заходів, які гарантують швидкий і безаварійний вихід техніки в райони зосередження, де і завершуються всі інші роботи. Чим краще пристосована техніка до приведення в боєздатний стан, тим менші терміни її підготовки до бойового застосування. Показником підготовленості машин є середній термін проведення робіт по їх приведенню штатним екіпажем в повну бойову готовність в найбільш складних умовах.

УДК 629.076:623.426

Ковтун А.В., доцент кафедри бойового та логістичного забезпечення Національної академії Національної гвардії України, к.т.н, доцент; **Зюбін О.С.**, слухач 376 навчальної групи оперативного-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, майор.

РОЗРОБКА МЕТОДУ ПРОГНОЗУВАННЯ ПОКАЗНИКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПЛАНУВАННЯ АВТО ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАРШУ

Ефективність роботи автомобільних частин багато в чому залежить від продуманого і правильно спланованого їх використання. Основні принципи, що роблять вплив на ефективність використання автомобільних частин в операціях, зводяться до наступного:

- відповідність завдань перевезення реальним можливостям автотранспорту в даній конкретній обстановці;
- централізоване використання і єдине керівництво автотранспортом в кожній ланці підвезення;
- раціональний розподіл автотранспорту по напрямках, ділянках підвезення і маршрутами руху;
- використання автомобільних частин, на одних закріплених напрямках;
- планування перевезень з мінімальною кількістю перевантажень матеріальних засобів;
- надання необхідного часу автомобільним частинам для якісного планування та забезпечення перевезень, підготовки особового складу, і автотранспорту до перевезень;
- вибір найбільш раціонального складу автомобільної колони;
- наявність постійного резерву автотранспорту, необхідного для вирішення раптово виниклих завдань з перевезення матеріальних засобів і ін.

Правильність планування роботи автомобільного транспорту має

вирішальне значення в справі організації перевезень і підвищення ефективності його використання.

Планування ґрунтується на реальному обліку можливостей автомобільних частин і має бути спрямоване на забезпечення найбільш ефективного і узгодженого використання автомобільного транспорту.

У мирний час військові перевезення автомобільним транспортом плануються на певний календарний термін (місяць, рік).

В умовах бойових дій планування перевезень має свої особливості. Вплив таких факторів, як характер бойових дій військ, місцевості, швидка зміна обстановки, вплив противника на роботу транспорту, відмінність і нерівномірна потреба військ підвезення матеріальних засобів, практично не завжди дає можливість передбачити найбільш прийнятний варіант роботи автотранспорту на довготривалій період.

УДК 629.076:623.426

Луговський І.С., доцент кафедри бойового та логістичного забезпечення Національної академії Національної гвардії України, к.військ.н, полковник; **Рукодей С.С.**, слухач 376 навчальної групи оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, майор.

ПІДВИЩЕННЯ МАРШОВИХ МОЖЛИВОСТЕЙ РУХУ АВТОМОБІЛЬНИХ КОЛОН З УРАХУВАННЯМ НАБУТОГО БОЙОВОГО ДОСВІДУ

Марш – організоване пересування підрозділів в колонах по дорогах і колонних шляхах в цілях виходу в призначений район або на вказаний рубіж; може здійснюватися в передбаченні вступу в бій або поза загрозою зіткнення з супротивником, як правило, вночі або в інших умовах обмеженої видимості. У усіх випадках командир повинен забезпечити прибуття взводу (роти, батальйону, відділення) в призначений район або на вказаний рубіж своєчасно, у повному складі і в готовності до виконання бойового завдання.

Під маршовими можливостями руху автомобільних колон розуміють їх здатність долати своїм ходом на протязі одних та більше діб максимально можливу відстань при збереженні високої боєздатності підрозділів та повної готовності до виконання поставленого бойового завдання.

Шиккування похідного порядку підрозділу на марші залежить від:

- завдання;
- місця по відношенню до інших підрозділів;
- умов обстановки;
- наявності засобів посилення;
- стану доріг та рівня підготовки механіків – водіїв (водіїв).

Підрозділи в колоні розташовуються так, щоб з зав'язкою бою виключалася необхідність підтягувати тих із них, які висуваються в глибині колони та обганяти підрозділи, що рухаються попереду. Танки звичайно рухаються в голові похідної колони, артилерія – ближче до голови, зенітні засоби розташовуються по всій колоні. Частина танків, артилерії висувається у складі охорони.

Основними показниками маршових можливостей руху автомобільних колон є:

- швидкість руху колон підрозділів;
- довжина добового переходу.

Головними факторами, що впливають на маршові можливості є:

- бойові та експлуатаційні якості бронетанкової і автомобільної техніки, що знаходиться на озброєнні підрозділів;
- протидія противника;
- рівень підготовки механіків – водіїв (водіїв);
- склад колони;
- стан маршруту руху;
- погода, час доби;
- організація всебічного забезпечення маршу.

Середня швидкість руху є важливим показником під час проведення розрахунків на марш. Вона визначається відношенням відстані добового переходу до загального часу руху (без врахування часу на привали) та залежить від:

- завдань;
- маршової підготовки підрозділів;
- технічного стану машин;
- стану маршрутів руху;
- погоди, пори року і доби.

В доповіді проаналізовані шляхи підвищення показників маршових можливостей руху автомобільних колон.

УДК 629.076:623.426

Луговський І.С., доцент кафедри бойового та логістичного забезпечення Національної академії Національної гвардії України, к.військ.н, полковник; **Ткаченко М.М.**, слухач 376 навчальної групи оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник.

ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО РАЦІОНАЛЬНОГО СКЛАДУ СИЛ І ЗАСОБІВ ТЕХНІЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ВІЙСЬКОВОЇ АВТОМОБІЛЬНОЇ ТЕХНІКИ ОПЕРАТИВНО-ТАКТИЧНОГО УГРУПУВАННЯ В ОБОРОННІЙ ОПЕРАЦІЇ

У зв'язку з різким підвищенням складності автомобільної техніки, необхідне ретельне наукове обґрунтування військово-технічних рішень при розробці, виробництві, використанні за призначенням та технічного обслуговування машин. При цьому необхідно оцінити сучасний рівень надійності автомобільної техніки та спрогнозувати необхідний рівень її надійності при проведенні заміни техніки.

Вирішити задачу оцінки існуючого і забезпечення заданого рівня надійності машин, можна шляхом порівняння їх показників надійності. Крім того, необхідно, щоб показники надійності машини задавалися в технічному завданні на проектування та контролювалися при розробці конструкції, її виготовленні та експлуатації. В цьому випадку можна порівнювати надійність різних марок і моделей машин і вести роботу по підвищенню їх надійності. Однак, в теперішній час, існує велика кількість, як комплексних, так і одиничних показників надійності, які не дають можливості узагальнено оцінити рівень надійності існуючих машин і визначити потрібний рівень надійності перспективних машин.

Машини є складними, багато вузловими технічними системами. Тому під час їх роботи можуть виникати відмови різних видів. Наявність даних про відмови машин, розкриває можливості їх систематизації, встановлення їх причин і розробці заходів по їх усуненню, розробці методів прогнозування, термінів профілактичних робіт, математичних методів моделювання надійності.

В науковій літературі виділяють наступні типи відмов машин:

- за характером зміни параметра до виникнення відмови: раптова (експлуатаційна), поступова (ресурсна);
- за зв'язком з іншими відмовами: залежна, незалежна;
- за можливістю використання машини після відмови: повна, часткова відмови;
- за характером виявлення відмови: стійка, відмова із самоусуненням;
- за етапом, на якому закладено причину відмови: конструкційна, виробнича, експлуатаційна;
- за часом виникнення відмови: відмова періоду прироблення, нормальної експлуатації, старіння;
- за величиною збитку, зумовленого відмовою: критична, значна, незначна;
- за наявністю зовнішніх виявлень відмови: очевидна, прихована;
- за природою виникнення відмови: обумовлені чи необумовлені руйнуванням.

В доповіді розглянуті пропозиції щодо раціонального складу сил і засобів технічного обслуговування військової автомобільної техніки.

УДК 629.017

Літвінов О.В., кандидат технічних наук, старший викладач кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник; **Гавриляк А.С.**, слухач 376 навчальної групи оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник.

ВИЗНАЧЕННЯ ТЯГОВИХ ПОКАЗНИКІВ ВІЙСЬКОВОЇ АВТОМОБІЛЬНОЇ ТЕХНІКИ ЧАСТИН ТА З'ЄДНАНЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Важливою складовою парку військової техніки Національної гвардії України (НГУ) є спеціальна колісна техніка (СКТ), що використовується у службово-бойовій діяльності для перевезення особового складу, озброєння, боєприпасів, спеціального обладнання та засобів до місць виконання службово-бойових завдань, тощо. На сьогоднішній день існуючий парк СКТ НГ України характеризується значною різномарочністю і великою кількістю модифікацій, при цьому в значній мірі він представлений застарілими зразками, які не у повній мірі відповідають сучасним умовам використання.

Для прийняття на озброєння нових або модернізованих зразків СКТ повинна пройти державні випробування, для підтвердження заявлених тактико-технічних характеристик (ТТХ), з урахуванням умов їх експлуатації. Найбільша увага під час випробувань, виходячи з призначення СКТ, повинна приділятися саме динамічним (тяговим) властивостям та оцінці їх показників. Тому актуальною задачею є розробка методу експериментального оцінювання показників динамічності та опору руху спеціальної колісної техніки під час проведення дорожніх випробувань, при цьому забезпечити ефективність випробувань.

Метод оцінки динамічних (тягових) властивостей автомобіля, що визначають можливу швидкість руху автомобіля на дорогах з різним опором коченню, розроблений академіком Є.А. Чудаковим. Його динамічна характеристика, що запропонована в 1928 р., є загальноприйнятою до теперішнього часу. Визначати динамічний фактор, як тягового показника, прийнято теоретичним шляхом у зв'язку з тим, що виникають труднощі по його визначенню, як на стендах з біговими барабанами, так і дорожнім методом.

Таким чином, існуючі на даний час методи не дають в повній мірі оцінити тягові показники. Відсутні методи по визначенню динамічного фактору в дорожніх умовах, що не відповідає вимогам до ефективності випробувань. Вказані питання потребують подальших досліджень.

УДК 621.43.068.7

Ковтун А.В., кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри бойового та логістичного забезпечення оперативного-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України; **Зюбін О.С.**, слухач 376 навчальної групи оперативного-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України, майор.

ПОКАЗНИКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ АВТОТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАРШУ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ

Актуальність теми. Її підкреслюють, перш за все, необхідність визначити фактори, які є суттєвими для повсякденного кількісного оцінювання начальником автомобільної служби військової частини ступеня готовності служби і її особового складу, готовності автомобілів частини, автомобільного майна, ремонтного обладнання та ремонтних підрозділів до виконання важливішого завдання цієї служби, а саме, ефективного функціонування, з метою якісного автотехнічного забезпечення (АТЗ) маршу або пересування військової частини; крім того, сукупність показників ефективності системи забезпечення маршу, що необхідно обґрунтувати, є важливішою умовою побудови моделі, а саме, методики для кількісного визначення на практиці у військовій частині, тому що зараз цей загальноприйнятий методики, на жаль, у широко відомих публікаціях не існує.

До сукупності станів, переходів системи АТЗ маршу в процесі її функціонування для описання процесу забезпечення маршу протягом часу доцільно віднести наступні переходи і ймовірності переходів системи АТЗ маршу в процесі її функціонування у виді:

- інтенсивність пошкоджень противником ВАТ до початку процесу забезпечення маршу підрозділів, і відмов через витрати ресурсу автомобілів;
- ймовірність відмов ВАТ до початку забезпечення маршу підрозділів;
- інтенсивність застосування ВАТ для автотехнічного забезпечення маршу;
- інтенсивність відмов ВАТ після початку застосування їх за призначенням;
- ймовірність відмов автомобілів після початку автотехнічного забезпечення маршу підрозділів;
- інтенсивність відновлень автомобілів, що відмовили протягом маршу.

Далі доцільно скласти і вирішити систему трьох диференціальних рівнянь, що описують процес функціонування системи автотехнічного забезпечення маршу в часі відносно ймовірності перебування системи в кожному із цих станів за допомогою правила контурів в оточенні кожного із станів цієї системи забезпечення маршу. Саме цей результат дозволить визначити залежність цих ймовірностей від наявності ресурсу автомобілів за пробігом та від можливостей відновлення автомобілів разі пошкодження противником, у разі відмов і поломок техніки через помилки особового складу.

УДК 355.66

Каплун С.О., начальник кафедри технічного та тилового забезпечення, Національна академія Національної гвардії України, кандидат педагогічних наук, доцент, полковник; **Вепрев В.В.**, курсант 513 навчальної групи курсу №3 факультету логістики, Національна академія Національної гвардії України, старший солдат.

ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ОЦІНЮВАННЯ СТАНУ РЕЧОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Представлено результати системного аналізу діючої методики оцінювання стану речового забезпечення Національної гвардії України. На основі здійсненого аналізу

розроблено та обґрунтовано пропозиції щодо вдосконалення і приведення до сучасних вимог методики оцінювання стану речового забезпечення військової частини.

Для організації ефективної господарської діяльності речової служби потрібно періодично проводити зовнішній та внутрішній аудит, здійснювати самоаналіз результатів діяльності служби. Як правило такого виду аналізи (аудити) здійснюються за розробленими органами управління відповідними рекомендаціями, керівними документами. Але на сьогоднішній день у діяльності служб тилу військових частин Національної гвардії України існує дуже серйозна проблема – застаріла методика оцінювання стану речового, продовольчого та інших видів матеріального забезпечення, що була визначена наказом МВС України № 186 від 23.05.1997 року „Керівництво з оцінювання бойової та гуманітарної підготовки, морально-психологічного стану військової дисципліни, стану озброєння та військової техніки, стану військового тилу, медичного забезпечення у ВВ МВС України” – не дає ефективного, діючого інструментарію для проведення даних контрольних-аналітичних заходів.

Суть проблеми полягає в тому, що базові положення даної методики було закладено, ще за радянських часів, а в 1997 році їх було фактично лише перекладено українською мовою з незначними доповненнями та змінами та введено в дію наказом МВС України № 186 від 23.05.1997 року. Таким чином на сьогоднішній день дати об'єктивну, реальну оцінку діяльності будь-якій службі тилу військової частини за цією методикою неможливо.

Провівши системний аналіз організації господарчої діяльності речових служб у різних військових частинах Національної гвардії та інших збройних формувань України нами було розроблено та обґрунтовано про-позиції щодо вдосконалення і приведення до сучасних вимог методики оцінювання стану речового забезпечення військової частини Національної гвардії.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо у необхідності вдосконалення навчально-методичного забезпечення оцінювання стану речового забезпечення військової частини Національної гвардії, впровадження даного досвіду у практику тилового забезпечення службово-бойової діяльності під-розділів Національної гвардії.

УДК 355.67

Каплун С.О., начальник кафедри технічного та тилового забезпечення, Національна академія Національної гвардії України, кандидат педагогічних наук, доцент, полковник; **Осадчук Я.О.**, курсант 513 навчальної групи курсу №3 факультету логістики, Національна академія Національної гвардії України, солдат.

ПОБУТОВІ ТА ГОСПОДАРЧІ СПОРУДИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ДЛЯ РОЗМІЩЕННЯ ОСОБОВОГО СКЛАДУ, ПІДРОЗДІЛІВ, СЛУЖБ В ЗОНІ ПРОВЕДЕННЯ ООС

Військовим частинам та підрозділам Національної гвардії України під час виконання службово-бойових завдань, особливо в умовах проведення операції об'єднаних сил (ООС), практично завжди приходиться розташовуватись у польових умовах, поза населеними пунктами. Цей період може бути достатньо тривалим. За таких умов особовий склад підрозділів повинен уміти забезпечити собі можливість проживання та відпочинку з усіма зручностями, що доступні у польових умовах, для того щоб підтримати свої сили для виконання бойових завдань за призначенням.

Для таких умов в арміях економічно розвинутих країни розроблені різноманітні комфортабельні комплекси-модулі для проживання та службово-бойової діяльності. Наша країна на сьогоднішній день з причин фінансової кризи неспроможна забезпечити належний

рівень проживання особового складу в польових умовах. Але історичний досвід ведення минулих війн, особливо досвід 2 світової війни говорить про те ще підрозділи самотужки здатні забезпечити себе з використанням підручних сил та засобів.

Тому метою дослідження було розробити практичні рекомендації, щодо обладнання розташування особового складу та різних побутових та господарських об'єктів в польових умовах на основі досвіду минулих війн.

В результаті дослідження розроблено методичні рекомендації молодшим командирам підрозділів та офіцерам служб тилу Національної гвардії для облаштування в польових умовах, щодо:

- методики відбору місця для облаштування простих побутових та господарських споруд та вибору їх будування;
- порядку обладнання простих споруд різного призначення з використанням плащ-наметів, підручних матеріалів тощо;
- обладнання опалення простих побутових та господарських споруд в польових умовах;
- обладнання місць для приготування їжі;
- обладнання бань, пралень, сушарень, дезінфекційних камер;
- облаштування колодязів та фільтрів;
- обладнання польових туалетів та смітників.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо у необхідності вдосконалення навчально-методичного забезпечення професійно орієнтованих дисциплін з підготовки офіцерів служб тилу; вдосконалення системи форм, методів і прийомів професійної підготовки різних категорій спеціалістів служб тилу для військових частин Національної гвардії України; впровадження даного досвіду у практику тилового забезпечення службово-бойової діяльності підрозділів Національної гвардії.

УДК 355.41

Бондаренко О.Г., кандидат наук з державного управління, доцент, докторант докторантури і ад'юнктури Національної академії Національної гвардії України, полковник.

ВИХДНІ ДАНІ ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ЛОГІСТИЧНОЇ СИТУАЦІЇ У ПІДРОЗДІЛАХ СИЛ БЕЗПЕКИ ПРИ РЕАГУВАННІ НА КРИЗОВІ СИТУАЦІЇ

Кризові ситуації, що загрожують державній безпеці, можуть виникнути у будь-який час у будь-якій сфері діяльності та у будь-якому регіоні, що, безперечно, приводить до заподіяння шкоди життєво важливим інтересам громадян та їх об'єднанням, об'єктам соціальної інфраструктури, підприємствам, органам державної влади тощо. Виходячи з того, що «державна безпека – це захищеність державного суверенітету, територіальної цілісності і демократичного конституційного ладу та інших життєво важливих національних інтересів від реальних і потенційних загроз невоєнного характеру», до реагування на кризові ситуації, що загрожують державній безпеці, мають залучатися саме сили безпеки (Національна гвардія України, Національна поліція України, Державна служба з надзвичайних ситуацій, Державна прикордонна служба України, Служба безпеки України). Сили безпеки – це правоохоронні та розвідувальні органи, державні органи спеціального призначення з правоохоронними функціями, сили цивільного захисту та інші органи, на які Конституцією та законами України покладено функції із забезпечення національної безпеки України.

Для управління заходами щодо реагування на кризові ситуації мають створюватись Ситуаційні центри (СЦ), на які, серед інших, повинні покладатися завдання всебічного (у

першу чергу логістичного) забезпечення. Головним органом управління (ОУ) логістичним забезпеченням (ЛЗ) спільних дій сил безпеки (СБ) при реагуванні на кризові ситуації, синтезований за допомогою методології моделювання організаційних структур і який безпосередньо має очолюватись заступником керівника СЦ з логістичного забезпечення, має бути орган із назвою «Орган управління, моніторингу логістичної ситуації та координації органів управління видами ЛЗ». Відповідно одним із завдань вказаного органу управління є моніторинг логістичної ситуації у підрозділах сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації. На наш погляд, саме такий моніторинг має допомогти визначити з якого саме підрозділу СБ доцільно призначити посадових осіб у вказаний ОУ ЛЗ.

Вихідними даними (фактори та їх можлива оцінка) для такого моніторингу є:

- наявність запасів матеріальних засобів, техніки, озброєння та спеціальних засобів;
- наявність системи поповнення запасів;
- наявність бази для ремонту та технічного обслуговування техніки, озброєння та спеціальних засобів;
- наявність підрозділів забезпечення та їх можливості;
- наявність кваліфікованого персоналу із відповідним рівнем освіти щодо організації та управління відповідними видами логістичного забезпечення;
- наявність у відповідних СБ системи підготовки перепідготовки кадрів з логістичного забезпечення.

Подригало М.А., Кайдалов Р.О., Кудімов С.А. ПІДВИЩЕННЯ ЕКСПЛУАТАЦІЙНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ БРОНЬОВАНИХ АВТОМОБІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	3
Кайдалов Р.О., Карпачов О.О. РОЗРОБЛЕННЯ МЕТОДИКИ ПРОГНОЗУВАННЯ ПОКАЗНИКА ЕФЕКТИВНОСТІ АВТОТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАРШУ.....	4
Кайдалов Р.О., Каракуркчі Г.В. СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ ПАЛИВНОЇ ЕКОНОМІЧНОСТІ ТА ЕКОЛОГІЧНОСТІ ДИЗЕЛЬНИХ ДВИГУНІВ ВНУТРІШНЬОГО ЗГОРЯННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ПОКРИВІВ ОКСИДАМИ МАНГАНУ ТА КОБАЛЬТУ.....	5
Кайдалов Р.О., Парталян А.С. УДОСКОНАЛЕННЯ РУХОМИХ ЗАСОБІВ ТЕХНІЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА РЕМОНТУ ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ.....	6
Морозов О.О., Луговський І.С. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВІДНОВЛЕННЯ ОЗБРОЄННЯ І ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ У ХОДІ ПРОВЕДЕННЯ ООС (АТО).....	6
Бухун А.Г., Суслов Є.В. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО СКЛАДУ ЧАСТИН ТА ПІДРОЗДІЛІВ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПЕРАТИВНО-ТАКТИЧНОГО УГРУПОВАННЯ ОПЕРАТИВНОГО КОМАНДУВАННЯ В ОБОРОННІЙ ОПЕРАЦІЇ.....	7
Шапвал О.М. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОБІЛІЗАЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ У ВІЙСЬКОВІЙ ЧАСТИНІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	8
Адамчук М.М., Яцина А.М. ПІДХІД ДО РОЗРАХУНКУ ВОГНЕВИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ АРТИЛЕРІЙСЬКОГО ОЗБРОЄННЯ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	10
Адамчук М.М., Яцентій О.А. ЕКСПЛУАТАЦІЯ ТА РЕМОНТ ОЗБРОЄННЯ ПІДРОЗДІЛІВ ПРОТИПОВІТРЯНОЇ ОБОРОНИ БРИГАДИ ОПЕРАТИВНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ НГ УКРАЇНИ В ХОДІ ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ СИЛ НА СХОДІ УКРАЇНИ.....	10
Адамчук М.М., Єрескова В.В. ПІДГОТОВКА ПІДРОЗДІЛІВ ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НГ УКРАЇНИ ДО ДІЙ В РІЗНИХ УМОВАХ ОБСТАНОВКИ ЗА ДОПОМОГОЮ СЦЕНАРНО-СИТУАЦІЙНОГО МЕТОДУ.....	11
Павленко С.О., Маслій О.А. ПІДХОДИ ДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОРЯДКУ РОБОТИ НАЧАЛЬНИКА РЕЧОВОЇ СЛУЖБИ БРИГАДИ ОПЕРАТИВНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ З ОРГАНІЗАЦІЇ РЕЧОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЙ ПО НЕДОПУЩЕННЮ ПЕРЕХОДУ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУЗ ТЕРИТОРІЇ СУМІЖНИХ ДЕРЖАВ.....	12
Адамчук М.М., Антонюк В.М. ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЙ ПРОТИТАНКОВОЇ БАТАРЕЇ БРИГАДИ ОПЕРАТИВНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ НГ УКРАЇНИ В БОЮ.....	13
Каплун Є.О. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ СИСТЕМИ МАТЕРІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИ ВИКОНАННІ ЗАВДАНЬ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ.....	14
Минько О.В., Павлов С.П., Набока А.О. ПЕРСПЕКТИВИ ВРАХУВАННЯ ДОСВІДУ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЙ КОНТИНГЕНТІВ КРАЇН-ЧЛЕНІВ НАТО В ХОДІ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЛОГІСТИКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЩОДО ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ З ЛОГІСТИКИ.....	15
Ковтун А.В., Іванченко А.О. ПРОГНОЗУВАННЯ ВИХОДУ АВТОБРОНЕТАНКОВОЇ ТЕХНІКИ ЗІ СТРОЮ З ЕКСПЛУАТАЦІЙНИХ ПРИЧИН... ..	16
Товма Л.Ф. УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ МАТЕРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	16

Табуненко В.О. ДОСВІД ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЙ КРАЇН-ЧЛЕНІВ ПІВНІЧНОАТЛАНТИЧНОГО СОЮЗУ	17
Осипенко С.М., Шмойлов Є.С. ОБҐРУНТУВАННЯ ЗАХОДІВ В УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ	18
Осипенко С.М., Сальна Н.Є. НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ТА СПИСАННЯ ВІЙСЬКОВОГО МАЙНА	19
Альбошій О.В., Фролов А.О. ЗАСТОСУВАННЯ ТЕОРІЇ РИЗИКІВ ДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ	20
Василенко В.П., Ігнат'єв А.В. ВПЛИВ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ЗАКУПІВЕЛЬ ТОВАРІВ НА ЛОГІСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬК	21
Минько О.В., Таперін С.Є., Клімов М.Ю. ПЕРСПЕКТИВИ ВРАХУВАННЯ ДОСВІДУ РЕФОРМУВАННЯ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ В ІНТЕРЕСАХ УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЩОДО ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ З ЛОГІСТИКИ	23
Василенко В.П., Опольський Е.В. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОДОВОЛЬЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗСУ ЗА УМОВ АУТСОРСИНГУ	24
Горслишев С.А., Баулін Д.С., Побережний А.А., Сербин В.В. ХАРАКТЕРИСТИКИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВІЙСЬКАМИ (СИЛАМИ) НГУ УКРАЇНИ	26
Луговський І.С., Косарєв О.В. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЩОДО ТЕХНІЧНИХ ВИМОГ ДО ВІЙСЬКОВОГО РЕМОНТУ БРОНЕТАНКОВОГО ОЗБРОЄННЯ ТА ТЕХНІКИ В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ ТА ІНШИХ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАННЯХ УКРАЇНИ	27
Нестеренко Р.В., Осіпчук В.М. МЕТОДИКА РОБОТИ ЗАСТУПНИКА КОМАНДИРА ЧАСТИНИ З ТИЛУ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ДО ДІЙ В ПОЛЬОВИХ УМОВАХ	28
Нестеренко Р.В., Нікітін В.С. МЕТОДИКА ВИРОБЛЕННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО СПОСОБУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ АВТОБЕНЗИНОМ ТА ДИЗЕЛЬНИМ ПАЛЬНИМ	29
Коритченко К.В., Ніколюк В.Д. БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ПОЛІЦЕЙСЬКИЙ ЗАСІБ «MEGA-POLICE»	30
Коритченко К.В., Месенко О.П., Цебрюк І.В. СИСТЕМА МАСКУВАННЯ НА НОВИХ ЕЛЕКТРОФІЗИЧНИХ ПРИНЦИПАХ	30
Гончаренко Н.Г., Шуба Б.І. РОЛЬ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕФЕКТИВНОЇ РОБОТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	31
Зозуля А.В., Куруч І.О. РОЗРОБЛЕННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НГУ У ВІДПОВІДНОСТІ ДО СТАНДАРТІВ НАТО	32
Зозуля А.В., Писаревський С.В. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ ТИЛОВИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ СИЛ ОТО В РАЙОНІ НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ, ВИКЛИКАНОГО ЧИННИКАМИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО ХАРАКТЕРУ	33
Коритченко К.В., Касимов А.М., Цебрюк І.В. ПОЛЕГШЕННЯ ПУСКУ ДИЗЕЛЬНОГО ДВИГУНА З ЗАСТОСУВАННЯМ СИСТЕМИ ІМПУЛЬСНОГО ФАКЕЛЬНОГО ЗАПАЛЮВАННЯ	34
Зозуля А.В., Оришній Я.М. РОЗРОБЛЕННЯ СЦЕНАРІЮ ДІЙ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ТА ПІДРОЗДІЛІВ ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПЕРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ПРИ РЕАГУВАННІ НА НАДЗВИЧАЙНУ СИТУАЦІЮ ТЕХНОГЕННОГО ХАРАКТЕРУ РЕГІОНАЛЬНОГО РІВНЯ	35

Літвінов О.В., Остапенко О.М. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИПРОБУВАНЬ НОВОЇ ТА МОДЕРНІЗОВАНОЇ АВТОМОБІЛЬНОЇ ТЕХНІКИ.....	36
Гавриляк А.С. ВИЗНАЧЕННЯ ТЯГОВИХ ПОКАЗНИКІВ ВІЙСЬКОВОЇ АВТОМОБІЛЬНОЇ ТЕХНІКИ ЧАСТИН ТА З'ЄДНАНЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	36
Ткачук О.Г. МАНЕВРЕНІСТЬ ЯК ВАЖЛИВА ВЛАСТИВІСТЬ АВТОМОБІЛІВ ТА БОЙОВИХ МАШИН НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	37
Минько О.В., Кодацький А.В. ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ НАЧАЛЬНИКА РЕЧОВОЇ СЛУЖБИ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ З ОРГАНІЗАЦІЇ РЕЧОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЙ ПО НЕДОПУЩЕННЮ МАСОВОГО ПЕРЕХОДУ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ З ТЕРИТОРІЇ СУМІЖНИХ ДЕРЖАВ.....	38
Рікунов О.М. СТАНДАРТИ НАТО ДЛЯ ЗАХИСТУ БРОНЕТЕХНІКИ НГУ.....	38
Минько О.В., Яровой Г.Г. ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ НАЧАЛЬНИКА СЛУЖБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПАЛЬНО-МАСТИЛЬНИМИ МАТЕРІАЛАМИ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ З ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПАЛЬНО-МАСТИЛЬНИМИ МАТЕРІАЛАМИ ПІД ЧАС ДІЙ ПО ПІДТРИМАННЮ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ.....	39
Василенко В.П., Цимбал М.Р. МОДЕЛЬ ІНФОРМАЦІЙНОГО ОБМІНУ В АВТОМАТИЗОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ МАТЕРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ В ДВОРІВНЕВІЙ ЛОГІСТИЧНІЙ СИСТЕМІ.....	40
Бухун А.Г., Бурій А.О. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ АВТОМОБІЛЬНОЇ ТА БРОНЕТАНКОВОЇ ТЕХНІКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ПРИ ПРОВЕДЕННІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОПЕРАЦІЇ ІЗ ЗАЧИЩЕННЯ ТА ЗВІЛЬНЕННЯ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ.....	41
Бухун А.Г., Скринник О.В. ОБҐРУНТУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ТА КРИТЕРІЇВ ЕКСПЛУАТАЦІЙНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ВІЙСЬКОВОЇ АВТОМОБІЛЬНОЇ ТЕХНІКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ БОЙОВИХ ДІЙ.....	42
Ковтун А.В., Халацький А.І. ПОКАЗНИКИ І КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ РЕМОНТНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ПРИ ВИКОНАННІ СЛУЖБОВО-БОЙОВИХ ЗАВДАНЬ ЗА МЕЖАМИ ПУНКТІВ ПОСТІЙНОЇ ДИСЛОКАЦІЇ ПІД ЧАС УСКЛАДНЕННЯ ОПЕРАТИВНОЇ ОБСТАНОВКИ.....	43
Ковтун А.В., Гузенко І.О. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДГОТОВКИ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ В ОПЕРАТИВНО-СЛУЖБОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ОХОРОНИ КОРДОНУ... ..	44
Ковтун А.В., Деркач Р.С. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕХНІЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ВІЙСЬКОВОЇ АВТОМОБІЛЬНОЇ ТЕХНІКИ В ПОЛЬОВИХ УМОВАХ.....	45
Ковтун А.В., Зюбін О.С. РОЗРОБКА МЕТОДУ ПРОГНОЗУВАННЯ ПОКАЗНИКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПЛАНУВАННЯ АВТО ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАРШУ.....	46
Луговський І.С., Рукодей С.С. ПІДВИЩЕННЯ МАРШОВИХ МОЖЛИВОСТЕЙ РУХУ АВТОМОБІЛЬНИХ КОЛОН З УРАХУВАННЯМ НАБУТОГО БОЙОВОГО ДОСВІДУ.....	47
Луговський І.С., Ткаченко М.М. ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО РАЦІОНАЛЬНОГО СКЛАДУ СИЛ І ЗАСОБІВ ТЕХНІЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ВІЙСЬКОВОЇ АВТОМОБІЛЬНОЇ ТЕХНІКИ ОПЕРАТИВНО-ТАКТИЧНОГО УГРУПУВАННЯ В ОБОРОННІЙ ОПЕРАЦІЇ.....	48

ЗМІСТ

Літвінов О.В., Гавриляк А.С. ВИЗНАЧЕННЯ ТЯГОВИХ ПОКАЗНИКІВ ВІЙСЬКОВОЇ АВТОМОБІЛЬНОЇ ТЕХНИКИ ЧАСТИН ТА З'ЄДНАНЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	49
Ковтун А.В., Зюбін О.С. ПОКАЗНИКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ АВТОТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАРШУ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ.....	50
Каплун С.О., Вепрев В.В. ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ОЦІНЮВАННЯ СТАНУ РЕЧОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	50
Каплун С.О., Осадчук Я.О. ПОБУТОВІ ТА ГОСПОДАРЧІ СПОРУДИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ДЛЯ РОЗМІЩЕННЯ ОСОБОВОГО СКЛАДУ, ПІДРОЗДІЛІВ, СЛУЖБ В ЗОНІ ПРОВЕДЕННЯ ООС.....	51
Бондаренко О.Г. ВИХДНІ ДАНІ ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ЛОГІСТИЧНОЇ СИТУАЦІЇ У ПІДРОЗДІЛАХ СИЛ БЕЗПЕКИ ПРИ РЕАГУВАННІ НА КРИЗОВІ СИТУАЦІЇ.....	52

Науково-методичний семінар

"Проблеми логістичного забезпечення формувань Національної гвардії України"

Збірник тез доповідей

Відповідальний за випуск: *Кайдалов Р.О.*

Комп'ютерна верстка: *Адамчук М.М.*

Формат паперу 60x84/16. Ум. друк. арк. 5,58. Тираж 7 прим.

Редакційно-видавничий відділ Національної академії НГУ
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 4794 від 24.11.2014 р.
61001, м. Харків, майдан Захисників України, 3